

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-3-046 (Devralma)
Karar Sayısı : 24-45/1063-453
Karar Tarihi : 07.11.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK, Rıdvan DURAN

B. RAPORTÖRLER: Ömer Mert AKÇİL, Mehmet TUĞRUL, Abdurrahim YİĞİTTEKİN

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Altınbaş Petrol ve Ticaret AŞ
Temsilcileri: Mustafa Yiğit ZEREN, Yusuf Cemil YATKIN
Levent Mah. Levent Cad. No:19 Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** TP Petrol Dağıtım Anonim Şirketi'nin hisselerinin Altınbaş Petrol ve Ticaret Anonim Şirketi tarafından devralınması işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 12.07.2024 tarih ve 53811 sayı ile intikal eden, eksiklikleri en son 30.10.2024 tarih ve 58376 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 05.11.2024 tarih ve 2024-3-046/Öİ sayılı Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle,
 - Bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğu,
 - İşlemin "akaryakıt depolama hizmetleri", "LPG depolama hizmetleri", "benzin dağıtımı", "motorin dağıtımı", "fuel-oil dağıtımı", "otogaz LPG dağıtımı", "otomotiv madeni yağlarının satışı", "endüstriyel madeni yağların satışı", "B2B benzin perakende satışı" ve "B2B motorin perakende satışı" pazarlarında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmayacağı,
 - Öte yandan işlemin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde "B2C benzin perakende satışı", "B2C motorin perakende satışı" ve "otogaz LPG perakende satışı" pazarlarına yönelik olarak belirlenmiş olan yakalama alanlarının 7 tanesinde etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracağı,
 - Altınbaş Petrol ve Ticaret AŞ tarafından 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 14. maddesi çerçevesinde Kuruma 05.11.2024 tarih ve 58581 sayı ile ulaşılan taahhütlerin, işleme ilişkin olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi kapsamında ortaya çıkabilecek rekabet sorunlarının giderilmesinde yeterli olduğu, söz konusu taahhütler çerçevesinde işleme izin verilebileceği

ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 12.07.2024 tarih ve 53811 sayı ile intikal eden başvuruda, TP Petrol Dağıtım AŞ'nin (TP) tek kontrolünün Altınbaş Petrol ve Ticaret AŞ (ALPET) aracılığıyla Zeren Group Yatırım AŞ (ZEREN) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmiştir.
- (5) Bildirim formundaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla 25.07.2024 tarih ve 93134 sayılı, 12.08.2024 tarih ve 94049 sayılı, 29.08.2024 tarih ve 95434 sayılı, 26.09.2024 tarih ve 97147 sayılı, 18.10.2024 tarih ve 98764 sayılı yazılar ile başvuru sahibinden bilgi ve belge talep edilmiştir. Bilgi ve belge taleplerine istinaden gelen cevabi yazılar 29.07.2024 tarih ve 54494 sayı, 29.07.2024 tarih ve 54513 sayı, 15.08.2024 tarih ve 55228 sayı, 19.08.2024 tarih ve 55314 sayı, 13.09.2024 tarih ve 56241 sayı, 04.10.2024 tarih ve 57142 sayı, 30.10.2024 tarih ve 58376 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (6) Ayrıca ilgili dosya kapsamında Petrol Sanayi ve Emobilité Derneğinden (PETDER) 31.07.2024 tarih ve 93533 sayı, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'ndan (EPDK) 19.08.2024 tarih ve 94535 sayı, 04.09.2024 tarih ve 95665 sayı, 7Kıta Petrolcülük Dağıtım ve Pazarlama AŞ'den (7KITA) 08.10.2024 tarih ve 98030 sayı, Aygaz AŞ'den (AYGAZ) 08.10.2024 tarih ve 98031 sayı, Aytemiz Akaryakıt Dağıtım AŞ'den (AYTEMİZ) 08.10.2024 tarih ve 98032 sayı, Güzel Enerji Akaryakıt AŞ'den (GÜZEL ENERJİ) 08.10.2024 tarih ve 98033 sayı, Likitgaz Dağıtım ve Endüstri AŞ'den (LİKİTGAZ) 08.10.2024 tarih ve 98034 sayı, Shell&Turcas Petrol AŞ'den (SHELL) 08.10.2024 tarih ve 98060 sayı, Petrol Ofisi AŞ'den (PO) 08.10.2024 tarih ve 98097 sayı, Opet Petrolcülük AŞ'den (OPET) 08.10.2024 tarih ve 98098 sayı ile bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. Bilgi ve belge talebine istinaden PETDER tarafından gönderilen cevabi yazı 06.08.2024 tarih ve 54926 sayı ile, EPDK tarafından gönderilen cevabi yazılar 26.08.2024 tarih ve 55603 sayı, 17.09.2024 tarih ve 56374 sayı ile, OPET tarafından gönderilen cevabi yazı 10.10.2024 tarih ve 57511 sayı ile, AYTEMİZ tarafından gönderilen cevabi yazılar 11.10.2024 tarih ve 57523 sayı, 14.10.2024 tarih ve 57618 sayı ile, LİKİTGAZ tarafından gönderilen cevabi yazılar 11.10.2024 tarih ve 57565 sayı, 14.10.2024 tarih ve 57652 sayı ile, GÜZEL ENERJİ tarafından gönderilen cevabi yazılar 11.10.2024 tarih ve 57566 sayı, 14.10.2024 tarih ve 57654 sayı ile, SHELL tarafından gönderilen cevabi yazı 11.10.2024 tarih ve 57582 sayı ile, PO tarafından gönderilen cevabi yazılar 11.10.2024 tarih ve 57594 sayı, 14.10.2024 tarih ve 57611 sayı ile, TP tarafından gönderilen cevabi yazı 14.10.2024 tarih ve 57635 sayı ile, 7KITA tarafından gönderilen cevabi yazı 14.10.2024 tarih ve 57641 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Bunun yanı sıra, inceleme süreci devam ederken ALPET tarafından sunulan taahhüt metni 05.11.2024 tarih ve 58581 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.

G.1. Bildirime Konu İşlem

- (7) Bildirim konusu işlem, TP'nin %100'ünü temsil eden payların tamamının ZEREN'in bağlı ortaklığı olan ALPET tarafından devralınmasına ilişkindir. Söz konusu işlemin gerçekleşebilmesi amacıyla taraflar arasında 11.07.2024 tarihinde Pay Alım Satım Sözleşmesi (Sözleşme) imzalanmıştır. İlgili Sözleşme kapsamında ALPET tarafından TP'nin ödenmiş sermayesinin %100'ünü temsil eden nama yazılı paylarının devralınması öngörülmektedir. Zülfikarlar Holding AŞ (ZÜLFİKARLAR HOLDİNG) TP paylarının %(.....)'üne, Gürpınar Elektrik Üretim AŞ yaklaşık %(.....)'sına ve İsfendiyar ZÜLFİKARİ yaklaşık %(.....)'ine sahiptir. Devir ile birlikte, TP'nin bağlı ortaklığı olan TP Market İşletmeleri AŞ (TP MARKET) ve TP İstasyon İşletmeleri AŞ'nin (TP İSTASYON) tüm hisseleri de ALPET'e geçecektir.

Tablo 1: TP'nin İşlem Öncesi ve İşlem Sonrası Hissedarlık Yapısı

İşlem Öncesi		İşlem Sonrası	
Hissedar	Hisse Oranı (%)	Hissedar	Hisse Oranı (%)
ZÜLFİKARLAR HOLDİNG	(.....)	ALPET	100,00
Gürpınar Elektrik Üretim AŞ	(.....)		
İsfendiyar ZÜLFİKARİ	(.....)		
TOPLAM	100,00	TOPLAM	100,00

Kaynak: Bildirim Formu

G.2. Taraplara İlişkin Bilgiler

G.2.1. Devre Konu: TP

- (8) ZÜLFİKARLAR HOLDİNG'in tek kontrolünde olan TP, Türkiye genelinde akaryakıt ve otogaz LPG dağıtım faaliyetinde bulunmakta olup Türkiye genelinde sahip olduğu 802 istasyon aracılığıyla benzin, motorin ve otogaz LPG perakende satışı faaliyetinde de bulunmaktadır. Ek olarak Kocaeli, Antalya, İstanbul, Hatay ve Kırıkkale illerinde lisanslı akaryakıt depolama tesislerine¹, Kocaeli ilinde ise LPG depolama tesisine sahiptir. TP'nin Türkiye'de madeni yağ satışı faaliyeti de bulunmakla birlikte madeni yağa ilişkin herhangi bir üretim tesisi mevcut değildir.

Tablo 2: TP Yönetim Kurulu Üyeleri

İsim	Ünvan
(.....)	Yönetim Kurulu Başkanı
(.....)	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
(.....)	Yönetim Kurulu Üyesi ve Genel Müdür
(.....)	Yönetim Kurulu Üyesi

Kaynak: Bildirim Formu

G.2.2. Devralan: ZEREN

- (9) ZEREN, %(.....)² pay sahipliği ile Rıdvan ZEREN adlı gerçek kişi tarafından kontrol edilmekte olup ZEREN'in Türkiye'deki faaliyetleri haricinde Rıdvan ZEREN'in Türkiye'de başkaca bir faaliyeti bulunmamaktadır. ZEREN ise bir holding şirketi olup ZEREN bağlı ortaklıklarından ALPET³ akaryakıt dağıtım sektöründe ve Türkiye genelinde sahip olduğu 310 adet istasyon aracılığıyla benzin ve motorin perakende satışı alanında faaliyet göstermektedir. ALPET Mersin, Kocaeli, İzmir, Samsun ve Kırıkkale illerinde sahip olduğu lisanslı akaryakıt depolama tesisleri aracılığıyla akaryakıt depolama hizmetleri alanında faaliyet göstermektedir⁴. ALPET ayrıca %33,3 oranında pay sahibi ve ortak kontrol sahibi olduğu Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Ticaret AŞ (AKDENİZ DEPOLAMA) aracılığıyla da akaryakıt depolama alanında faaliyette bulunmaktadır. ALPET'in %100 hissedarı olduğu Atak Madeni Yağ Pazarlama San. ve Tic. AŞ (ATAK) madeni yağ sektöründe faaliyet göstermektedir. ZEREN bağlı ortaklıklarından Ecogaz Dağıtım AŞ (ECOGAZ) ise otogaz LPG dağıtım faaliyetinde bulunmakta olup Türkiye genelinde 77 istasyon aracılığıyla otogaz LPG perakende satışı faaliyetinde de bulunmaktadır. ZEREN; ALPET ve ECOGAZ'ın faaliyetlerine ek olarak diğer bağlı ortaklıkları aracılığıyla da Türkiye'de faaliyet

¹ (.....)

² ZEREN'in diğer hissedarları %(.....) pay sahipliği ile Seda ADIGÜZEL ve %(.....) pay sahipliği ile Mustafa Yiğit ZEREN adlı gerçek kişilerdir.

³ ALPET'in tek kontrolünün ZEREN tarafından devralınması işlemine Kurulun 29.12.2023 tarih ve 23-62/1212-431 sayılı kararı ile izin verilmiştir.

⁴ (.....)

göstermektedir. Bu kapsamda, ZEREN'in bağlı ortaklıklarından Oji İnşaat Taahhüt San. ve Tic. Ltd. Şti. kaba inşaat ve inşaat hizmetleri ile inşaat makine ve ekipmanları için kiralama hizmetleri; Zero Gravity Reklam Medya Prodüksiyon ve Danışmanlık Hizmetleri AŞ açık hava reklamcılığı ve prodüksiyon ekipmanları kiralama hizmetleri; EGG İnsan Kaynakları Yönetimi ve Danışmanlık Hizmetleri AŞ insan kaynakları yönetimi, danışmanlık ve proje hizmetleri; Foxcroft Turizm Otelcilik Seyahat Sanayi ve Tic. AŞ ise otel işletmeciliği ve danışmanlığı alanında faaliyet göstermektedir.

G.3. İlgili Pazar

- (10) Dosya kapsamında tarafların örtüşen faaliyetleri bakımından etkilenen pazarları değerlendirmeden önce akaryakıt, LPG ve madeni yağ sektörlerindeki tedarik zinciri ve bu sektörlerle ilişkin Türkiye'deki belirli yasal düzenlemeler hakkında bilgi sunulması faydalı olacaktır. Bu kapsamda öncelikle Türkiye akaryakıt, LPG ve madeni yağ sektörü özelinde açıklamalara yer verilmektedir.

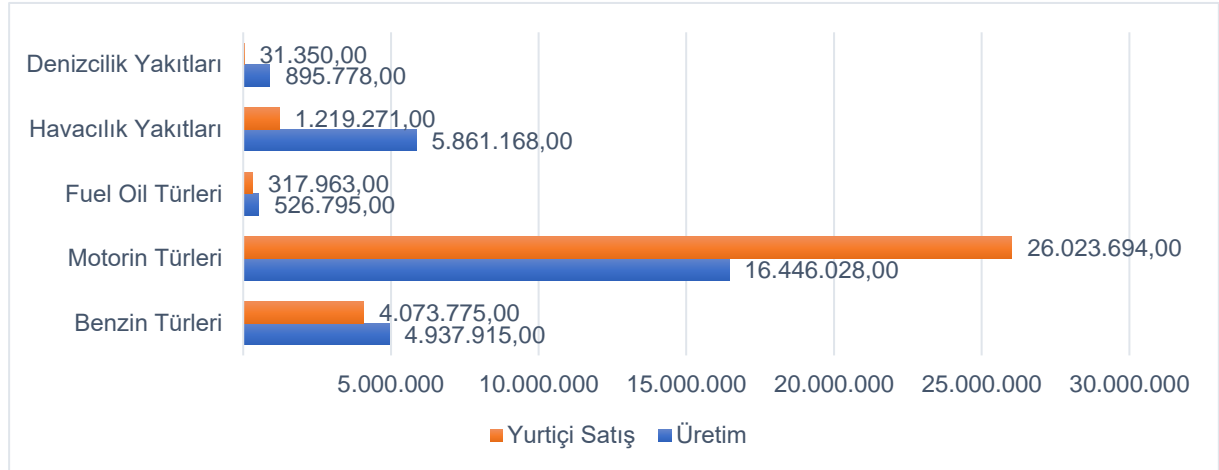
G.3.1. Sektöre İlişkin Genel Bilgiler

G.3.1.1. Akaryakıt Sektörüne İlişkin Bilgiler

- (11) Akaryakıt piyasası rafinerici yani üretici, ana dağıtıcı ve bayiler olmak üzere üç temel bileşen üzerine kurulmuştur. Rafineri, elde etmiş olduğu petrolü akaryakıt ürünlerine dönüştürerek dağıtıcıya iletmektedir. Dağıtıcı ise, rafineriden veya diğer dağıtıcılardan almış olduğu veya ithalat yoluyla temin ettiği akaryakıt ürünlerini bayilere iletterek rafineri ile bayi arasındaki iletim görevini üstlenmektedir. Bayi ise, dağıtıcı ile arasındaki sözleşme uyarınca dağıtıcıdan almış olduğu akaryakıtı nihai tüketiciye ulaştırmaktadır.
- (12) 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'nun (5015 sayılı Kanun) "Tanımlar" başlıklı 2. maddesi uyarınca akaryakıt; benzin türleri, nafta (hammadde, solvent nafta hariç), gaz yağı, jet yakıtı, motorin türleri, fuel-oil türleri ile EPDK tarafından belirlenen diğer ürünleri ifade etmektedir. Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin (Lisans Yönetmeliği) "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinde ise akaryakıt; benzin türleri, nafta (hammadde, solvent nafta hariç), gazyağı, jet yakıtı, motorin türleri, fuel-oil türleri, biodizel ile sürdürülebilir havacılık yakıtı olarak belirtilmektedir.
- (13) Akaryakıt türleri geleneksel olarak siyah ürünler ve beyaz ürünler şeklinde iki ana başlıkta ele alınmaktadır. Benzin, motorin, gaz yağı ve jet yakıtı çeşitlerinden oluşan "beyaz ürünler" motorlu taşıtlarda kullanılırken; fuel-oil, kalorifer yakıtı, asfalt çeşitlerinden oluşan "siyah ürünler" ısınma ve izolasyon amacıyla kullanılmaktadır⁵.
- (14) Türkiye'de petrol piyasası 2003 yılının sonlarından beri 5015 sayılı Kanun ile düzenlenmekte olup anılan Kanun uyarınca piyasanın gözetimi ile denetimi konusunda EPDK yetkilendirilmiştir.

⁵ 17.01.2014 tarihli ve 14-03/60-24 sayılı Kurul kararı.

Grafik 1: Türkiye’de 2023 Yılı Akaryakıt Ürünleri Bazında Üretim ve Tüketim Miktarları (Ton)

Kaynak: EPDK 2023 Yılı Petrol Piyasası Sektör Raporu

- (15) Yukarıdaki grafikte yer alan üretim ve tüketim verilerine bakıldığında ülkemizde denizcilik yakıtları, havacılık yakıtları ve benzin türleri ile fuel-oil bakımından üretim fazlası olduğu ancak motorin bakımından üretim açığı bulunduğu anlaşılmaktadır. Bu itibarla Türkiye’nin benzin ürününde ihracatçı konumda olduğu, motorin ürününde ise üretimin tüketimi karşılamada yetersiz kalması sebebiyle ithalatçı konumda olduğu görülmektedir.
- (16) Türkiye’de 2021-2023 yılları arasında akaryakıt kapsamındaki⁶ ürünlerin yurt içi üretim miktarlarına rafineri lisansı sahibi özelinde aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 3: Rafineri Bazında Akaryakıt Üretim Miktarları (ton)

Teşebbüsler	2021	2022	2023
Türkiye Petrol Rafinerileri AŞ (TÜPRAŞ)	19.690.786,241	21.228.435,705	20.501.602,8
Star Rafineri AŞ (STAR)	6.623.263,716	7.841.784,087	8.167.465,39
TOPLAM	26.314.023,610	29.070.219,792	28.669.068,19

Kaynak: EPDK Petrol Piyasası Yıllık Sektör Raporları (2021-2023)

- (17) Tabloda yer alan akaryakıt üretim verilerine bakıldığında, 2021 yılı için toplam üretimin %75’inin TÜPRAŞ, %25’inin STAR tarafından, 2022 yılı için toplam üretimin %73’ünün TÜPRAŞ, %27’sinin STAR tarafından, 2023 yılı için ise toplam üretimin %71,5’inin TÜPRAŞ, %28,5’inin STAR tarafından sağlandığı anlaşılmaktadır.
- (18) Türkiye’de 2024 yılının Kasım ayı itibarıyla 94 adet lisanslı depolama tesisi bulunmaktadır⁷. Lisanslı depolarda yalnızca antrepo (gümrüksüz)⁸ veya gümrüklü depo⁹ olabileceği gibi her ikisinin bulunması da mümkündür. Türkiye’deki toplam 94 adet lisanslı depolama tesisi 49 depolama lisansı sahibinin mülkiyetinde bulunmaktadır. 2024 yılı için Türkiye’de toplam akaryakıt depolama kapasitesi ise yaklaşık 5,5 milyon m³tür.

⁶ Akaryakıt kapsamında yer alan ürünler; benzin, motorin, kalorifer yakıtı, fuel-oil, jet yakıtı, denizcilik yakıtı ve gaz yağı ürünlerinden oluşmaktadır.

⁷ <https://lisans.epdk.gov.tr/epvysweb/faces/pages/lisans/petrolDepolama/petrolDepolamaOzetSorgula.xhtml>

⁸ İthalat yoluyla ülkeye gelen akaryakıt ürünleri, akaryakıt antrepolarına aktarılmaktadır. Antrepolardaki ithal ürün, tanka dolum sırasında ulusal marker eklenmesi ile millileştirilmektedir.

⁹ Rafinerilerde işlenen akaryakıt ürünleri, ikmal aşamasındayken ulusal marker eklenmesi ile millileştirilerek gümrüklü tanklara aktarılmaktadır.

- (19) Dağıtım, yurt içindeki rafineriden veya diğer dağıtıcılardan temin edilen ya da ithalat yoluyla elde edilen akaryakıt ürünlerinin dağıtıcılar tarafından bayilere ulaştırılması ve bayiler tarafından da perakende satışa sunulması aşamasını oluşturmaktadır.
- (20) 5015 sayılı Kanun'un 2. maddesine göre; dağıtım, serbest kullanıcılara¹⁰ akaryakıt toptan satışı ve ikmalî dâhil bayilere akaryakıt satış ve ikmal faaliyetlerinin bütünü, dağıtıcı ise akaryakıt dağıtım yetkisi olan ve lisansına işlenmesi halinde depolama, taşıma, ihrakiye ve madeni yağ üretimi işlemleri yapabilen sermaye şirketini ifade etmektedir. Türkiye'de, 2024 yılı Kasım ayı itibarıyla dağıtım lisansı almış toplam 35¹¹ adet teşebbüs bulunmaktadır.
- (21) 5015 sayılı Kanun'un 2. maddesine göre; bayilik, karşılıklı yükümlülüklerin ekinde fizibilite olan bir sözleşmeye bağlanarak akaryakıt dağıtım şirketleri tarafından gerçek ve tüzel kişilere akaryakıtın kullanıcılara ikmalî yetkisi verilmesi işlemini, bayi ise bayilik faaliyeti için gerekli donanımına sahip gerçek ve tüzel kişileri ifade etmektedir. Lisans Yönetmeliği'nin 6. maddesi kapsamında bayilik lisansları, lisanslarında düzenlenen alt başlığa göre akaryakıt bayisi veya ihrakiye bayisi olarak verilmektedir. Buna ek olarak bahse konu yönetmeliğin ilgili maddelerinde bayilik lisansı sahiplerinin, lisanslarında düzenlenen alt başlığa göre akaryakıt bayisi ve ihrakiye bayisi; kategoriye göre ise istasyonlu bayi ve istasyonsuz bayi olmak üzere, bayisi olduğu dağıtıcıdan temin ettiği akaryakıt veya ihrakiyenin kullanıcılara satışı faaliyetinde bulunabileceği belirtilmiştir. Ancak EPDK tarafından Lisans Yönetmeliği'nde yapılan değişiklik ile yeni istasyonsuz bayilik lisansı verilmesi durdurulmuştur. Hâlihazırdaki istasyonsuz bayilik lisansı sahipleri ise yalnızca fuel-oil satışı yapabilmektedir. Türkiye'de 2024 yılının Kasım ayı itibarıyla toplam 12.667 bayilik lisansı bulunmaktadır¹².
- (22) 5015 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca bayiler, dağıtıcıları ile yapacakları tek elden satış sözleşmesine göre bayilik faaliyetlerini yürütmekle ve lisanslarının devamı süresince bayisi olduğu dağıtıcı haricinde diğer dağıtıcılar ve onların bayilerinden akaryakıt ikmalî yapmamakla yükümlü kılınmıştır.

G.3.1.2. LPG Sektörüne İlişkin Genel Bilgiler

- (23) Petrol veya doğal gazdan elde edilen ve "sıvılaştırılmış petrol gazları" olarak tanımlanan LPG'ye ilişkin düzenlemenin temelini 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu (5307 sayılı Kanun) oluşturmaktadır.
- (24) Petrol ve doğal gazdan elde edilerek basınç altında sıvılaştırılan propan, bütan ve izomerler gibi hidrokarbonlar veya bunların karışımı olarak tanımlanmış olan LPG'nin, tüplü LPG, dökme LPG ve otogaz LPG olmak üzere üç farklı kullanım şekli bulunmaktadır. 5307 sayılı Kanun'un 2. maddesinde; tüplü LPG faaliyeti, LPG'nin dolum tesislerinde tüplere doldurularak mutfak, sanayi ve ticari tüpler vasıtasıyla piyasaya arz işlemini; dökme LPG, tüketim mahallindeki tanklara teknik düzenlemelere uygun özel nakliye araçlarıyla LPG ikmalini; otogaz LPG faaliyeti ise

¹⁰ Serbest Kullanıcı, 5015 sayılı Kanun'un "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 2. maddesinde; "Kalorifer yakıtı, fuel-oil ve motorinde yıllık 5000 tondan aşağı olmayacak şekilde Kurum tarafından ürün bazında belirlenen tüketim miktarından fazla yıllık petrol tüketimi olan lisanslı kullanıcı" olarak tanımlanmaktadır. Anılan Kanun'un "Serbest Kullanıcı" başlıklı 17. maddesi ise; "...Kalorifer yakıtı, fuel-oil ve motorinde yıllık tüketimi, 5000 tonun altında olmayacak şekilde Kurum tarafından belirlenecek yıllık tüketim miktarının altındaki kullanıcılara dağıtıcılar kendi işlettikleri akaryakıt bayileri üzerinden satış yapamaz." hükmünü haizdir.

¹¹<https://lisans.epdk.gov.tr/epvysweb/faces/pages/lisans/petrolDagitici/petrolDagiticiOzetSorgula.xhtml>

¹² <https://lisans.epdk.gov.tr/epvys-web/faces/pages/lisans/petrolBayilik/petrolBayilikOzetSorgula.xhtml>
Erişim Tarihi: 02.11.2024.

yakıt olarak kullanılmak üzere oto gaz LPG istasyonlarında taşıtlara yapılan LPG ikmalini ifade etmektedir.

- (25) Aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere 2023 yılında yurt içinde 620.583 ton tüplü, 272.023 ton dökme ve 3.519.264 ton oto gaz LPG olmak üzere toplam 4.411.870 ton LPG satışı gerçekleştirilmiş olup 2023 yılındaki toplam LPG satışının %79,23'ünü oto gaz LPG satışı oluşturmuş iken %13,97'sini tüplü LPG, %6,12'sini ise dökme LPG oluşturmuştur. Bu itibarla Türkiye'de tüketilen LPG'nin büyük bir kısmının oto gaz LPG olduğu söylenebilecektir.

Tablo 4: 2023 Yılında Yapılan LPG Satışının Ürün Türlerine Göre Dağılımı¹³

Satış Miktarı/Pay	Tüplü	Dökme	Oto gaz	Toplam
Satış Miktarı (Ton)	620.583	272.023	3.519.264	4.411.870
Pay (%)	13,97	6,12	79,23	100

Kaynak: 2023 Yılı EPDK Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Sektör Raporu

- (26) Türkiye'de 2021-2023 yılları arasında LPG ürününün yurt içi üretim miktarına rafineri lisansı sahibi özelinde aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 5: Rafineri Bazında LPG Üretim Miktarları (ton)

Teşebbüsler	2021	2022	2023
TÜPRAŞ	811.467,507	887.149,666	726.812
STAR	202.366,948	212.997,593	193.311
TOPLAM	970.442,696	1.100.147,259	920.123

Kaynak: 2023 Yılı EPDK Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Sektör Raporu

- (27) Tabloda yer alan LPG üretim verilerine bakıldığında; 2021 yılı için toplam üretimin %80,04'ünün TÜPRAŞ, %19,96'sinin STAR tarafından, 2022 yılı için toplam üretimin %80,64'ünün TÜPRAŞ, %19,36'sinin STAR tarafından, 2023 yılı için ise toplam üretimin %78,99'unun TÜPRAŞ, %21,01'inin STAR tarafından sağlandığı anlaşılmaktadır.
- (28) Aşağıdaki tabloda da görüldüğü üzere rafinerici lisansı sahiplerinin toplam LPG üretimi 2021-2023 yılları arasında sırasıyla 1.013.834 ton, 1.100.359 ton ve 920.122 ton olarak gerçekleşmiştir. İlgili yıllardaki LPG talebi ise 4.131.266 ton, 4.283.191 ton ve 4.827.988 ton seviyesinde olup üretimin talebi karşılama oranı söz konusu yıllarda sırasıyla %24,54; %25,69 ve %19,05 olarak gerçekleşmiştir. Bu bakımdan motorin ürününe benzer bir şekilde ülkemizde LPG bakımından da dışa bağımlılığın olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 6: 2021-2023 Yılları LPG Üretim ve Toplam Talep Miktarları (Ton) İle Üretimin Talebi Karşılama Oranı (%)

Yıl	Üretim	Toplam Talep	Üretimin Tüketimi Karşılama Oranı
2021	1.013.834	4.131.266	24,54
2022	1.100.359	4.283.191	25,69
2023	920.122	4.827.988	19,05

Kaynak: 2020-2023 Yılları EPDK Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Sektör Raporu

- (29) EPDK verilerine göre hâlihazırda 41 adet depolama lisansı sahibi teşebbüs bulunmakta olup söz konusu teşebbüsler toplamda 97 farklı lisanslı depolama tesisinin malikidir. 2024 yılı için Türkiye'de toplam LPG depolama kapasitesi ise 754.401 m³tür.
- (30) LPG tedarik zincirinde bir diğer adım olan dağıtım, 5307 sayılı Kanun'un 2.

¹³ Tabloda yer alan verilerin hesaplanmasında, dökme gazın işleminden geçirilmesi sonucu elde edilen standardize LPG verileri de dikkate alınmıştır.

maddesinde “LPG'nin, tüplü ve otopaz olarak kullanıcılara ve bayilere; dökme olarak kullanıcılara satış ve ikmal faaliyetlerinin bütünü” şeklinde tanımlanmış olup aynı maddede dağıtıcı “LPG dağıtım yetkisi olan ve lisanslarına işlenmesi halinde depolama, dolum, taşıma işlemleri yapabilen sermaye şirketi” olarak belirtilmiştir.

- (31) EPDK'nın güncel verilerine¹⁴ göre LPG dağıtım lisansına sahip 78 teşebbüs bulunmaktadır. 5307 sayılı Kanun'un 7. maddesinde otopaz bayilerinin de akaryakıt bayilerine benzer bir şekilde dağıtıcıları ile yapacakları tek elden satış sözleşmesine göre bayilik faaliyetlerini yürütebilecekleri hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla akaryakıt bayiliğinde mevcut olan münhasır bayilik sistemi otopaz LPG bayilik sisteminde de mevcuttur. Bununla birlikte Kanun'un aynı maddesinde otopaz LPG bayilerinin istasyonlarında LPG tüpü dolumu ve satışı yapmayacakları ve LPG tüpü dolumuna yarayan hiçbir alet, makine ve teçhizatı istasyon dâhilinde bulunduramayacakları düzenlenmiştir. Söz konusu düzenleme ile otopaz LPG faaliyetleri ve tüplü LPG faaliyetleri birbirlerinden ayrıştırılmış durumdadır. Dökme LPG satışı ise dağıtım lisansı sahipleri tarafından doğrudan kullanıcılara gerçekleştirilmektedir.
- (32) Bu çerçevede otopaz LPG bayileri, otopaz LPG bayilik lisansı alarak faaliyet gösterirken tüplü LPG bayileri ise faaliyetlerini yürütmek için lisansa tabi olmamaktadır. EPDK verilerine göre hâlihazırda 10.729 adet otopaz LPG bayilik lisansı sahibi bulunmaktadır¹⁵.

G.3.1.3. Madeni Yağ Sektörüne İlişkin Genel Bilgiler

- (33) Madeni yağlar, ham petrolün rafinerilerde işlenmesi ile oluşan değişik viskozitedeki baz yağlara, üründen beklenen özelliklere göre çeşitli katkı maddelerinin karıştırılmasıyla elde edilmektedir. Madeni yağlar kullanım yerleri ve tüketici grupları bakımından otomotiv madeni yağları, endüstri madeni yağları, denizcilikte kullanılan madeni yağlar (gemi yağları) ve havacılıkta kullanılan madeni yağlar (uçak yağları) olarak dört ana gruba ayrılmaktadır. Bunlardan gemi ve uçak madeni yağları istenilen spesifikasyonlar (nitelikler) bakımından diğer yağlara göre oldukça farklılık göstermektedir. Otomotiv madeni yağları; otomobil grubu araçlarda kullanılmakla beraber, ağır vasıta araçları, iş makineleri, otobüs, tır, kamyon, traktör, deniz araçları, maden araçları gibi araçlarda kullanılan yağları da (motor yağları, makine yağları, transmisyon yağları) içermektedir. Endüstriyel madeni yağlar ise motorlu taşıt sınıfına girmeyen araçlarda, aktarma parçalarında, fabrika tipi tesislerin makinelerinde, dişlilerde kullanılan yağları (ısıtım işlem yağları, hidrolik yağlar, pas önleyici ve çözücü müstahzar yağlar, kızak yağları) kapsamaktadır.
- (34) PETDER tarafından yayımlanan 2022 yılı sektör raporuna göre, 2022 yılında tüketilen madeni yağların %47,56'sını otomotiv madeni yağları, %47,83'ünü ise endüstriyel yağlar oluşturmuştur. 2022 yılında tüketilen yaklaşık 281.000 ton taşıt yağının büyük bir kısmı (%87,30) motor yağı olarak binek araçlarda (%51) kullanılmıştır.
- (35) Türkiye'de madeni yağ üretimi yapabilmek için EPDK'den lisans alınması gerekmektedir. Diğer yandan EPDK tarafından çıkarılan Madeni Yağların Ambalajlanması ve Piyasaya Sunumu Hakkında Tebliğ ile piyasaya beş litrenin üzerinde sunulacak madeni yağlar için EPDK tarafından belirlenen bilgilerin etiket üzerinde bulundurulması zorunlu kılınmıştır. Bu düzenleme ile madeni yağ ürünlerinin belirli bir kalite standardına ulaşması, kullanıcıların doğru ve anlaşılabilir bilgiler

¹⁴<https://lisans.epdk.gov.tr/epvys-web/faces/pages/lisans/lpgDagitici/lpgDagiticiOzetSorgula.xhtml>

¹⁵ <https://lisans.epdk.gov.tr/epvys-web/faces/pages/lisans/lpgOtopazBayilik/lpgOtopazBayilikOzetSorgula.xhtml> Erişim Tarihi: 02.11.2024.

sayesinde tercih yapabilmemesinin sağlanması ve üreticilerin piyasaya teknik düzenlemelere uygun ürün arz etmeleri hedeflenmiştir.

G.3.2. İlgili Ürün Pazarı

- (36) Akaryakıt ürünleri, büyük ölçüde petrol türeviden olan akaryakıt türlerini ifade etmektedir. Akaryakıt türleri geleneksel olarak “siyah ürünler” ve “beyaz ürünler” şeklinde iki ana başlıkta ele alınmaktadır. Bunlardan “siyah ürünler” genellikle ısınma ve izolasyon amacıyla kullanılan fuel-oil türleri ile kalorifer yakıtından oluşurken, “beyaz ürünler” kategorisinde benzin ve motorinden oluşan otomotiv yakıtları ile gaz yağı ve jet yakıtı bulunmaktadır.
- (37) Propan ve bütan gazlarının belli oranlardaki karışımından oluşan LPG ise propan ve ham petrolün rafinerilerde damıtılması sırasında veya doğal gazın ayrıştırılması ile elde edilen ve basınç altında sıvılaştırılan renksiz, kokusuz, havadan daha ağır ve yanıcı bir gazdır. Özellikle benzine kıyasla düşük fiyatı nedeniyle tüketiciler tarafından giderek artan oranda tercih edilen otogaz LPG, kullanımı sonucunda ortaya çıkan düşük emisyon değerleri nedeniyle çevreci bir yakıt türü olarak da bilinmektedir. Otomobillerde kullanılan LPG (otogaz LPG), bütan ve propanın belirli oranlarda karışımıyla elde edilmektedir.
- (38) Daha önce de ifade edildiği gibi akaryakıt sektöründe dağıtıcılar ürünleri yurt içi rafinelerden, diğer dağıtıcılardan veya ithalat yoluyla tedarik etmekte, kendilerine veya üçüncü taraflara ait depolarda depolamakta, ardından bayilere ve serbest kullanıcılara dağıtımını gerçekleştirmektedir. Bayiler tarafından da bu ürünler nihai kullanıcılara satılmaktadır.
- (39) Her ne kadar akaryakıt ve LPG ürünlerinin son kullanıcıya kadar olan tedarik sürecinde bu faaliyetlerin bütünü bir parçası olduğu düşünülebilecekse de; 5015 sayılı Kanun ve 5307 sayılı Kanun’da dağıtım, depolama ve bayilik faaliyetleri ayrı piyasa faaliyetleri olarak belirlenmiştir. Buna ek olarak Lisans Yönetmeliği ve LPG Lisans Yönetmeliği uyarınca her bir piyasa faaliyeti için ayrı lisans alınması (dağıtıcı lisansı, depolama lisansı, bayilik lisansı) zorunluluğu getirilmiş ve teşebbüsler farklı yükümlülüklerle tabi tutulmuştur.
- (40) Devralan teşebbüs ALPET ve devre konu teşebbüs TP; benzin, motorin, otogaz LPG ve fuel-oil ürünlerinin dağıtımını; madeni yağ satışı; benzin, motorin ve otogaz LPG perakende satışı ve akaryakıtın depolanması alanlarında faaliyet göstermektedir. Buna ek olarak TP’nin LPG depolama faaliyeti de bulunmaktadır. Aşağıda tarafların örtüşen faaliyet alanlarının bulunduğu tabloya yer verilmektedir.

Tablo 7: İşlem Taraflarının Faaliyet Alanları

	Tarafların Faaliyetleri	ZEREN/ALPET	TP
Yatay Örtüşmeler	Benzin dağıtımı	✓	✓
	Motorin dağıtımı	✓	✓
	Otogaz LPG dağıtımı	✓	✓
	Fuel-oil dağıtımı	✓	✓
	B2B benzin perakende satışı	✓	✓
	B2C benzin perakende satışı	✓	✓
	B2B motorin perakende satışı	✓	✓
	B2C motorin perakende satışı	✓	✓
	Otogaz LPG perakende satışı	✓	✓
	Akaryakıt depolama	✓	✓
	Otomotiv madeni yağlarının satışı	✓	✓
	Endüstriyel madeni yağların satışı	✓	✓
	Dikey Örtüşmeler	Akaryakıt depolama hizmetleri (üst pazar)	✓
Benzin dağıtımı (alt pazar)		✓	✓
Motorin dağıtımı (alt pazar)		✓	✓
Fuel-oil dağıtımı (alt pazar)		✓	✓
LPG depolama hizmetleri (üst pazar)		-	✓
Otogaz LPG dağıtımı (alt pazar)		✓	✓
Benzin dağıtımı (üst pazar)		✓	✓
B2B benzin perakende satışı (alt pazar)		✓	✓
B2C benzin perakende satışı (alt pazar)		✓	✓
Motorin dağıtımı (üst pazar)		✓	✓
B2B motorin perakende satışı (alt pazar)		✓	✓
B2C motorin perakende satışı (alt pazar)		✓	✓
Otogaz LPG dağıtımı (üst pazar)		✓	✓
Otogaz LPG perakende satışı (alt pazar)		✓	✓

Kaynak: Bildirim Formu ve Cevabi Yazı

G.3.2.1. Depolama Faaliyetine İlişkin İlgili Ürün Pazarları

- (41) Dağıtıcı lisansı sahipleri, gerek ithal ettiği ürünleri gerekse rafinerilerden satın aldığı ürünleri, satış ve dağıtımdan önce depolama ihtiyacı duymaktadır. Ayrıca 5015 sayılı Kanun uyarınca dağıtıcı lisansı sahipleri, ulusal petrol stoku yükümlülüğü kapsamında ikmal ettiği günlük ortalama ürün miktarının minimum yirmi katını kendi depolarında veya lisanslı depolama tesislerinde topluca veya statülerine göre ayrı ayrı depolamak zorundadır. Bu bağlamda depolama faaliyeti, dağıtıcılardan temin edilen ürünlerin dağıtıma kadar depolama tesislerinde muhafaza edilmesi şeklinde tanımlanabilmektedir.

- (42) 5015 sayılı Kanun'un 2. maddesinde lisanslı depolama, "*piyasa faaliyetinde bulunanların stok ve işletme ihtiyaçlarını gidermek üzere başkasının mülkiyetindeki petrolün depolanması işlemi*" olarak tanımlanmakla birlikte dağıtım şirketlerinin kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla sahip oldukları depolar Türkiye'nin "lisanslı depolama" kapasitesine dâhil değildir.
- (43) Teşebbüslerin akaryakıt depolama faaliyetlerini yalnızca kendi ürünleri için gerçekleştirmemesi halinde, başka bir ifadeyle üçüncü kişilere depolama hizmetlerini sunması durumunda söz konusu faaliyetler ayrı bir pazar faaliyeti olarak kendini göstermekte ve bu faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için EPDK'den ayrı bir lisans alınması gerekmektedir.
- (44) Depolama hizmetleri genel olarak ürünün teslim alınmasını, depolanmasını ve hizmet alana teslim edilmesini kapsamaktadır. Depolama hizmeti kapsamında kiralanan kapasiteye, depolama süresine, teslim alma/teslim etme yöntemlerine (demiryolu, boru hattı, kara taşıtları vb.) göre belirli oranlarda indirim uygulanmakta ve depolama hizmetleri kapsamındaki fiyat tarifeleri lisans sahibi tarafından hazırlanarak EPDK'nin onayına sunulmakta olup onaylanmış hizmet tarifelerine EPDK'nin internet sitesinde yer verilmektedir.
- (45) Devre konu akaryakıt depolama tesisleri Kocaeli, Antalya, İstanbul, Hatay ve Kırıkkale illerinde bulunmakta olup söz konusu tesislerde benzin ve motorin türleri için depolama hizmeti verilmektedir¹⁶. Diğer taraftan söz konusu depolama tesislerinde, talep veya ihtiyaç olması durumunda, mevcut durumda depolanan akaryakıtlar dışında diğer akaryakıtların da depolanmasının önünde teknik veya teknolojik bir engel bulunmamaktadır. Dolayısıyla depolama faaliyetleri için akaryakıt türlerinin arz ve talep koşulları bakımından birbirine ikame olduğu ve alt pazar ayırımına gidilmesine gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.
- (46) LPG depolanması faaliyeti ise akaryakıt depolama faaliyetlerinden tamamen ayrılmaktadır. Nitekim söz konusu ürünler farklı depolama tesislerinde depolanabilmekte ve her iki depolama faaliyeti için EPDK'den farklı lisansların alınması gerekmektedir. Otogaz, tüplü ve dökme LPG türlerinin ise aynı LPG depolama tesisinde farklı depolama tanklarında depolanabilmesi mümkündür.
- (47) Geçmiş tarihli Kurul kararlarına¹⁷ bakıldığında da istikrarlı bir şekilde akaryakıt ve LPG depolama faaliyetlerinin ayrı pazarlar olarak belirlendiği ve depolama faaliyetleri bakımından ürün grupları özelinde alt pazar kırılımlarına (benzin, motorin/dökme, tüplü, otogaz LPG vb.) gidilmediği görülmektedir.
- (48) Bu bakımdan depolama faaliyetleri için ilgi ürün pazarı "akaryakıt depolama hizmetleri pazarı" ve "LPG depolama hizmetleri pazarı" olarak belirlenmiştir.

G.3.2.2. Dağıtım Faaliyetine İlişkin İlgili Ürün Pazarları

- (49) Dağıtım faaliyeti, dağıtıcıların akaryakıt ve LPG ürünlerinin (i) bayilere toplu satışını, (ii) lisanslı serbest kullanıcılara toplu satışını ve (iii) bunlar dışında kalan diğer lisanssız kullanıcılara satışını kapsamaktadır. Buna ek olarak dağıtıcılar EPDK'den izin alması durumunda diğer dağıtıcılar ile akaryakıt ve otogaz LPG ticareti

¹⁶ <https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/3-0-119/tarife>

¹⁷ Kurulun 24.05.2017 tarih ve 17-17/249-103 sayılı, 24.05.2017 tarih ve 17-17/249-103 sayılı, 16.10.2008 tarih ve 08-58/923-370 sayılı, 26.02.2015 tarih ve 15-09/123-52 sayılı, 25.11.2020 tarih ve 10-73/1520-581 sayılı, 05.06.2014 tarih ve 14-20/382-166 sayılı, 04.07.2012 tarih ve 12-36/1041-329 sayılı, 08.07.2010 tarih ve 10-49/931-329 sayılı, 25.07.2007 tarih ve 07-61/730-260 sayılı, 18.06.2020 tarih ve 20-29/373-168 sayılı, 06.09.2018 tarih ve 18-30/508-247 sayılı, 15.05.2017 tarih ve 16-42/684-303 sayılı, 06.12.2016 tarih ve 13-32/422-186 sayılı kararları.

gerçekleştirebilmektedir. Devralma kapsamında işlem taraflarının örtüşen dağıtım faaliyetlerine konu ürünler ise benzin, motorin, fuel-oil ve otopaz LPG'dir.

- (50) Akaryakıt türlerinin kimyasal yapıları, kullanım alanları, başta motorlar olmak üzere belirli bir ürüne özgülünen donanımların sahip oldukları teknoloji nedeniyle alternatif olarak diğer ürünlerin kullanımına genellikle imkân vermemesi gibi hususlar dikkate alındığında, nihai ürünler arasında talep ikamesinin oldukça sınırlı olduğu yahut bulunmadığı anlaşılmaktadır. Dağıtım seviyesinde söz konusu ürünlerin alıcısı konumunda olan bayiler, serbest kullanıcılar ve dağıtım şirketleri bakımından da akaryakıt türlerinin birbirine ikame teşkil ettiği söylenemeyecektir. Nitekim dağıtıcılar tarafından serbest kullanıcılara yalnızca kalorifer yakıtı, fuel-oil ve motorin satışı yapılmakta, her ne kadar sektörde bayilerin büyük bölümü benzin, motorin ve otopaz LPG ürünlerinin tümünün satışını gerçekleştirse de yalnızca otopaz LPG ya da motorin satışı yapan bayiler de bulunmaktadır.
- (51) Akaryakıt sektörüne ilişkin geçmiş tarihli Kurul kararlarına bakıldığında dağıtım seviyesinde yeknesak bir pazar tanımının yapıldığı söylenemeyecektir. Kurul bazı kararlarında pazarı en geniş haliyle "akaryakıt dağıtım"¹⁸, "siyah ve beyaz ürünlerin dağıtımından oluşan akaryakıt dağıtım pazarı"¹⁹, "siyah ve beyaz ürünlerden oluşan (jet yakıtı hariç) akaryakıt ürünleri dağıtım"²⁰ şeklinde tanımlarken bazı kararlarında ise siyah ve beyaz ürünler arasında ayrıma giderek "siyah ürünlerin dağıtım"²¹, "beyaz petrol ürünlerinin dağıtım" ve "siyah petrol ürünlerinin dağıtım"²²; "akaryakıt beyaz ürünler dağıtım pazarı" ve "akaryakıt siyah ürünler dağıtım pazarı"²³ şeklinde pazar tanımları yapmıştır. Benzer şekilde, bazı kararlarda da benzin ve motorin aynı pazarda tanımlanarak "beyaz akaryakıt ürünleri"²⁴, "benzin ve motorini içerecek şekilde kara taşıtları yakıtı"²⁵, "oto LPG dışında kalan otomotiv yakıtları"²⁶ şeklinde pazar tanımları yapılmıştır.
- (52) Diğer taraftan Kurulun yakın döneme ait bazı kararında da "benzin dağıtım", "motorin dağıtım" ve "LPG dağıtım" şeklinde her bir otomotiv yakıtı türü özelinde ayrı ilgili ürün pazarları belirlendiği görülmektedir²⁷. Buna ek olarak Kurul, akaryakıt dağıtımına ilişkin alternatif pazar tanımlarından bağımsız olarak istikrarlı bir şekilde "otopaz LPG dağıtımını" ayrı bir pazar olarak ele almıştır²⁸. Ülkemizde petrol piyasasının ve LPG piyasasının iki ayrı kanun çerçevesinde düzenlenmesi, söz konusu piyasalarda faaliyet göstermek isteyen teşebbüslerin ayrı ayrı dağıtıcı lisansına sahip olma gereklilikleri, ürünlerin kullanım yerleri ve şekillerinde kimi zaman görülen farklılıklar

¹⁸ Kurulun 07.05.2020 tarih ve 20-23/300-146 sayılı, 12.09.2013 tarih ve 13-52/734-307 sayılı, 20.07.1999 tarih ve 99-36/357-225 sayılı kararları.

¹⁹ Kurulun 21.08.2013 tarih ve 13-48/666-284 sayılı kararı.

²⁰ Kurulun 24.07.2008 tarih ve 08-47/653-250 sayılı, 05.08.2009 tarih ve 09-34/796-199 sayılı kararları

²¹ Kurulun 25.11.2020 tarih ve 10-73/1520-581 sayılı, 24.04.2006 tarih ve 06-29/351-85 sayılı kararları.

²² Kurulun 02.02.2006 tarih ve 06-08/103-29 sayılı kararı.

²³ Kurulun 26.12.2002 tarih ve 02-81/948-393 sayılı kararı.

²⁴ Kurulun 30.12.2008 tarih ve 08-76/1226-464 sayılı, 05.03.2009 tarih ve 09-09/187-57 sayılı, 02.02.2006 tarih ve 06-08/103-29 sayılı, 24.07.2008 tarih ve 08-47/647-244 sayılı kararları.

²⁵ Kurulun 25.11.2020 tarih ve 10-73/1520-581 sayılı, 24.04.2006 tarih ve 06-29/351-85 sayılı kararları.

²⁶ Kurulun 23.09.2021 tarih ve 10-60/1262-474 sayılı kararı.

²⁷ Kurulun 11.01.2018 tarih ve 18-02/20-10 sayılı, 12.03.2020 tarih ve 20-14/192-98 sayılı, 27.10.2016 tarih ve 16-35/591-260 sayılı kararları.

²⁸ Kurulun 02.12.2010 tarih ve 10-75/1543-596 sayılı, 21.10.2010 tarih ve 10-66/1400-521 sayılı, 02.12.2010 tarih ve 10-75/1544-597 sayılı, 23.09.2010 tarih ve 10-60/1263-475 sayılı, 02.09.2010 tarih ve 10-57/1189-448 sayılı, 07.10.2010 tarih ve 10-63/1313-491 sayılı, 16.09.2010 tarih ve 10-59/1220-463 sayılı, 26.08.2010 tarih ve 10-56/1075-404 sayılı, 26.08.2010 tarih ve 10-56/1074-403 sayılı, 26.08.2010 tarih ve 10-56/1077-406 sayılı, 10.06.2010 tarih ve 10-42/733-240 sayılı, 02.09.2010 tarih ve 10-57/1139-428 sayılı, 01.12.2022 tarih ve 22-53/801-329 sayılı kararları.

da Kurulun bu ayrımını destekler niteliktedir.

- (53) Komisyon ise toptan satışlarda her bir ürün bakımından farklı özelliklere, kullanım alanlarına ve alıcılara sahip olduğu gerekçesiyle “benzin”, “motorin”, “fuel-oil”, “LPG” ve “havacılık yakıtı” ürünlerini ayrı pazarlarda değerlendirmektedir²⁹. Benzer şekilde İtalya Rekabet Otoritesinin *Italiana Petroli/Esso* kararında³⁰ da işlem taraflarının özellikle benzin, motorin, fuel-oil, denizcilik yakıtı ve LPG gibi belirli petrol ürünleri üzerine odaklanan toptan satış pazarlarında faaliyet gösterdiği, her bir ürünün ayrı bir ürün kategorisini temsil ettiği³¹, her ürün grubunun teorik olarak toptan ve perakende pazarlarına ayrılabilceği ifade edilmiştir. Söz konusu kararda ürün perspektifinden bakıldığında belirli petrol ürünlerinin pazarlanma koşullarına dayanarak pazarın alt kırımlarının değerlendirilebileceği (benzin, motorin, fuel-oil, denizcilik yakıtı, otagaz LPG) ve her bir ürün grubunun toptan satış ve perakende satış özelinde de ayrılabilceği belirtilmiştir.
- (54) Komisyonun yerleşik içtihadı ve birçok Kurul kararında benzer bir yaklaşımın benimsenmesi nedeniyle, işbu dosya kapsamında da dağıtım faaliyetleri bakımından ilgili ürün pazarlarının her bir ürün özelinde “benzin dağıtımı”, “motorin dağıtımı”, “fuel-oil dağıtımı” ve “otogaz LPG dağıtımı” şeklinde belirlenmiştir.

G.3.2.3. Perakende Satışlar Bakımından İlgili Ürün Pazarları

- (55) Yurt içindeki rafinerilerden temin edilen veya ithalat yoluyla yurda getirilen petrol ürünlerinin nihai tüketicilere ulaştırılmasında önemli bir adım olan istasyondan satış faaliyeti hem 5015 sayılı Kanun hem de 5307 sayılı Kanun’da bayilik faaliyeti olarak düzenlenmektedir.
- (56) Daha önce de açıklandığı üzere dağıtıcı tarafından ürünün bayiye teslim edilmesinin ardından istasyon tarafından ürün nihai tüketicilere ulaştırılmaktadır. Bu bakımından akaryakıt ve otagaz LPG dağıtım faaliyetlerinin perakende ayağını temsil eden bayi kanalındaki yoğunlaşma düzeyi pazardaki rekabetçi endişelerin ortaya koyulmasında bir gösterge olarak kabul edilebilecektir.
- (57) Pazar payı ölçütü dışarıda bırakıldığında, akaryakıt ürünlerinin istasyonlar marifetiyle satışında, gerek yerleşik uygulamalar gerekse ilgili mevzuat nedeniyle, benzer nitelikteki dikey sınırlamalar içeren anlaşmaların oluşturduğu paralel ağların, ilgili pazarın %100’ünü kapsadığını vurgulamak gerekmektedir. Öyle ki ilgili pazarda yer alan dağıtıcı teşebbüslerin tamamının istasyonlu bayileri ile yapmış oldukları bütün dikey anlaşmalar, 5015 sayılı Kanun uyarınca tek marka sınırlaması içermekte ve bu bakımdan, tüm bayilere diğer dağıtıcılar tarafından arz edilen mallara yönelik rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmektedir. Bu nedenle bütünüyle tek markalı bayilik sistemlerinden oluşan perakende pazarda, bayilerin ilgili dağıtıcının perakende seviyedeki gücünü yansıtan bir nitelik arz ettiği görülmektedir.
- (58) ALPET ve TP akaryakıt istasyonlarının büyük çoğunluğunda benzin, motorin ve otagaz LPG ürünleri bir arada satılmaktadır. İstasyon satışlarının büyük bir bölümünün akaryakıt satışlardan oluşmasına karşın, her iki markalı istasyonlarda da market, araç yıkama gibi ek ürün ve hizmetler de sunulabilmektedir.
- (59) Talep ikamesi açısından bakıldığında tüketiciler kendi araçlarına uygun yakıt türünü

²⁹ Case No. M.9626 PKN Orlen/Energa, para. 36; M.7318 Rosneft/Morgan Stanley Global Oil Merchanting Unit, para. 14; M.4934 Kazmunaıgaz/Rompetrol, para. 6; M.9014 PKN Orlen S.A./Grupa Lotos S.A., para. 165.

³⁰ C12535 – Ip Italiana Petroli/Esso Italiana.

³¹ Söz konusu ürünlerin kullanım amacı bakımından da farklılaştığı ilgili kararda belirtilmiştir.

kullanmak durumunda olduklarından, kullanıcı perspektifinden benzin, motorin ve otopaz LPG ürünlerinin birbirine ikame teşkil etmediği açıktır. Nitekim söz konusu ürünler arasındaki geçiş, araç değişikliği veya donanım değişikliği (benzin-otopaz LPG) gibi önemli maliyetlere katlanmayı gerektirmektedir. Diğer taraftan istasyonların büyük çoğunluğunda her üç akaryakıt türü birlikte sunulduğundan arz bakımından bir ikame ilişkisinden söz edilebilecektir.

- (60) Geçmiş Kurul kararlarına bakıldığında perakende seviyede otopaz LPG'nin diğer otomotiv yakıtları satışından ayrı bir pazar olarak değerlendirildiği³², otomotiv yakıtları bakımından ise bazı kararlarda benzin ve motorin şeklinde ayrı pazarların tanımlanabileceğinin ifade edildiği³³ bazılarında ise söz konusu iki ürünün aynı pazarda değerlendirildiği görülmektedir³⁴.
- (61) Komisyonun konuyla ilgili uygulamasına büyük ölçüde şekil veren *Exxon/Mobil* kararında da³⁵, perakende motor yakıtları satışı; istasyonlardan motorlu araç sürücülerine yapılan akaryakıt satışları olarak tanımlanmış ve talep açısından söz konusu yakıtlar arasında ikame olanağı son derece sınırlı olmakla birlikte, arz ikamesinin kuvvetli olduğuna dikkat çekilmiştir. Bu doğrultuda, dağıtım seviyesinde farklı türlerin aynı istasyonda satılmasının mümkün olduğu, perakende olarak satılan münferit yakıt türleriyle ilgili gerçekleşen pazar paylarının, tüm ürünlerden elde edilen pazar paylarıyla da benzerlik gösterdiği ifade edilerek ilgili ürün pazarı "motor yakıtlarının perakende satışı" olarak belirlenmiştir³⁶. Diğer taraftan Komisyon bazı kararlarda LPG ile akaryakıt perakende satışı ayırımına gitmiş³⁷, bazı kararlarında ise LPG perakende satışının akaryakıt perakende satışından ayrı bir pazar olup olmadığını sorgulamış ve kesin bir sonuca ulaşamamıştır³⁸. Dolayısıyla Komisyonun perakende seviyede istasyonda satılan otomotiv yakıtları bakımından bir ayırma gitmediği ve istasyonda gerçekleştirilen otomotiv yakıtları satışlarını bir bütün olarak ele aldığı söylenebilecektir³⁹.
- (62) Sonuç olarak, perakende seviyede benzin, motorin ve otopaz LPG ürünlerinin istasyonlarda büyük ölçüde birlikte satılması gerekçesiyle güçlü arz ikamesi dikkate alınarak perakende seviyede ürün bazında bir ayırma gidilmemesi mümkün olabilecektir. Bununla birlikte, tüketici talebi açısından bu ürünler birbirine ikame teşkil etmediğinden söz konusu ürünler ayrı pazarlar olarak ele alınmıştır.
- (63) Akaryakıt istasyonlarında gerçekleştirilen motorin ve benzin satışları temel olarak B2B (*business to business*) ve B2C (*business to consumer*) olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Ülkemizde taşıt tanıma sistemi satışları veyahut elektronik satışlar olarak adlandırılan B2B satışlar, EPDK'nin 1088/1 sayılı Kurul kararı ile verdiği izin kapsamında, dağıtıcı lisansına sahip teşebbüslerin elektronik sistemler vasıtasıyla ticari müşterilere bayileri aracılığı ile doğrudan gerçekleştirdikleri satış yöntemini ifade etmektedir. Bu satış yönteminde dağıtıcılar ile sisteme dâhil olmak isteyen ticari müşteriler arasında doğrudan sözleşmesel bir ilişki kurulmaktadır. Fiyat ve indirim

³² Kurulun 23.09.2021 tarih ve 21-44/644-321 sayılı, 28.07.2020 tarih ve 20-36/505-223 sayılı, 09.01.2020 tarih ve 20-03/28-12 sayılı, 29.03.2018 tarih ve 18-09/180-85 sayılı, 27.09.2017 tarih ve 17-30/485-209 sayılı, 01.10.2009 tarih ve 09-43/1093-274 sayılı kararları.

³³ Kurulun 27.01.2022 tarih ve 22-06/69-32 sayılı kararı.

³⁴ Kurulun 12.09.2013 tarih ve 13-52/734-307 sayılı, 01.10.2009 tarih ve 09-43/1093-274 sayılı kararları.

³⁵ Case No. IV/M.1383 Exxon/Mobil.

³⁶ Kurulun 12.03.2020 tarih ve 20-14/192-98 sayılı kararı.

³⁷ Case No. M.5005 Galp Energia / Exxonmobil Iberia.

³⁸ Case No. M.7680 Dcc Group/Butagaz, M.7311 Mol/Eni Ceska/Eni Romania/Eni Slovensko, M.5005 Galp Energia/Exxonmobil Iberia, M.7161 Dcc Energy/Qstar Försäljning/Qstar/Card Network Solutions.

³⁹ Case No M.9014 PKN Orlen/Grupa Lotos.

oranı gibi finansal koşullar taraflar arasında gerçekleştirilen ikili müzakereler sonucunda belirlenmektedir. B2B satışlarda müşteriler üzerinde mutabık kalınan sözleşme koşulları kapsamında ödeme yapmaktadır. Sistem kapsamında yapılan akaryakıt satışlarında faturalar doğrudan anlaşma tarafı ticari müşteriye kesilmekte ve bu kapsamda ödemeler yine anlaşma tarafı müşteri tarafından yapılmaktadır. Otogaz LPG bakımından ise taşıt tanıma sistemi vasıtasıyla satış gerçekleştirilmemektedir.

- (64) Kamuya ait taşıtların akaryakıt alımları da taşıt tanıma sistemleri vasıtasıyla gerçekleştirilmektedir. Bu çerçevede 2020 yılından itibaren kamu kurum ve kuruluşlarının akaryakıt ihtiyaçları kapsamında gerçekleştirdikleri akaryakıt tedarik süreci DMO tarafından tek elden organize edilmeye başlanmıştır. “Kamuda Akıllı Satın Alma” olarak belirlenen bu süreçte akaryakıt satın alımları kapsamında DMO tarafından ihaleler düzenlenmektedir. İlgili ihalelerde ihaleye katılan dağıtım şirketinin en az 70 ilde ve en az 300 ilçede taşıt tanıma otomasyon sistemi bulunan lisanslı akaryakıt istasyonu olması şartının yanında taşıt tanıma sistemi ile araçlara montaj yoluyla eklenen akıllı halka marifeti ile ikmal yapılması, merkez pompa fiyatı üzerinden belirli bir yüzde doğrultusunda indirim yapılması ve faturaya ek olarak belirli bir gün vade olması gibi birtakım koşullar bulunmaktadır.
- (65) Diğer satış yöntemlerinden birisi olan B2C satışlar ise bayiler tarafından doğrudan ticari olmayan müşterilere gerçekleştirilen satışlardır. B2C satışlarda dağıtıcılar ve müşteriler arasında sözleşmesel bir ilişki bulunmamakta ve müşteriler ile müzakere yapılmamaktadır. Satışlar her istasyon özelinde mevcut pompa satış fiyatları üzerinden gerçekleştirilmektedir.
- (66) Komisyonun Statoil Fuel and Retail/Dansk Fuels kararında⁴⁰ B2B ve B2C kapsamında yapılan satışların ayrı pazarlar olarak değerlendirilebileceği ifade edilmiştir. Komisyon *PKN Orlen/Grupa Lotos* kararında da B2B satışlar ve diğer son kullanıcılara yapılan satışları ayrı pazarlar olarak değerlendirmiştir. Komisyon söz konusu kararda gerçekleştirdiği anket sonucunda elde ettiği verilerden bu ayrımın gerekçelerini ise özet olarak;
- Normal tüketicilere pompa fiyatından satış yapılırken, ticari müşterilere indirimli fiyatlardan satış yapılması, dolayısıyla her iki müşteri grubu arasında fiyat farklılığı oluşması,
 - Ticari müşteriler bakımından fiyatın yanında yaygın istasyon ağının son derece önemli olmasına rağmen normal müşterilerin istasyon tercihlerinin ulusal bir pazardan ziyade yerel bir pazara dayanması

şeklinde açıklamıştır.

- (67) İşbu dosya kapsamında yukarıda yer verilen hususlar göz önünde bulundurulduğunda B2B ve B2C satışların farklı tüketici gruplarına hitap etmesinin yanında fiyatlandırma ve satış koşul ve yöntemlerinin de farklı olması hususları dikkate alındığında B2B satışlar ve B2C satışların ayrı pazarlar teşkil ettiği sonucuna ulaşılmıştır.
- (68) Yukarıda yapılan açıklamalar dairesinde mevcut dosya bakımından tarafların perakende düzeyde örtüşen faaliyetleri bakımından ürün pazarları “B2B benzin perakende satışı”, “B2B motorin perakende satışı”, “B2C benzin perakende satışı”, “B2C motorin perakende satışı” ve “otogaz LPG perakende satışı” olarak tanımlanmıştır.

⁴⁰ Case No. M.7603 Statoil Fuel And Retail/Dansk Fuels.

G.3.2.4. Madeni Yağlar Bakımından İlgili Ürün Pazarı

- (69) Daha önce değinildiği üzere madeni yağlar otomotiv madeni yağları, endüstri madeni yağları, denizcilikte kullanılan madeni yağlar ve havacılıkta kullanılan madeni yağlar olarak dört ana gruba ayrılmaktadır. Bunlardan gemi ve uçak madeni yağları istenilen spesifikasyonlar (nitelikler) bakımından diğer yağlara göre oldukça farklılık göstermektedir. Otomotiv madeni yağları ile endüstri madeni yağları ise gerek üretim gerekse Türkiye'deki mevcut pazarlama teknikleri dikkate alındığında oldukça benzer özellikler göstermektedir Otomotiv madeni yağ talebi; satış yeri, marka gücü ve fiyat/kalite gibi faktörlerden daha çok etkilenmekte ve akaryakıt istasyonları, yetkili ve özel otomobil servisleri, yıkama/yağlama noktaları gibi satış noktalarında gerçekleşmektedir⁴¹.
- (70) Madeni yağların kullanım alanlarının, içeriğindeki katkı maddelerinin farklı türde kullanılması sonucu değişebilir olması, bu yağların homojen ürün niteliği taşımadığına ve bu ürünlerde arz ikamesinin yüksek olduğuna işaret etmektedir. Öte yandan otomotiv madeni yağlarının özel spesifikasyonlarının da bulunduğu dikkate alındığında otomotiv madeni yağları ile endüstriyel madeni yağlarının farklı ürün pazarlarını oluşturduğu söylenebilecektir.
- (71) Geçmiş tarihli Kurul kararlarına⁴² ve Komisyon kararlarına bakıldığında da madeni yağlar pazarı özelinde otomotiv madeni yağları pazarının ayrı bir pazar olarak değerlendirildiği ve madeni yağlar bakımından yapılan değerlendirmelerin birbirlerine paralellik arz ettiği görülmektedir. Komisyonun *BP/MOBIL* kararında⁴³ madeni yağların talep ikamesi ve arz ikamesi bakımından farklılaştıkları ve ayrı ürün pazarları teşkil edebilecekleri ifade edilmiştir. Bu ayrımın başlıca sebepleri ise farklı madeni yağ türleri arasında ikame edilebilirliğin düşük olması, otomotiv madeni yağ müşterilerinin satış yeri, marka gücü, fiyat ve kalite gibi faktörlerden daha fazla etkilenmeleri olarak sayılabilecektir.
- (72) ALPET ve TP hem endüstriyel madeni yağların satışı hem de otomotiv madeni yağlarının satışı alanında faaliyet göstermektedir. Geçmiş Kurul kararlarındaki yaklaşım paralelinde olmak üzere tarafların madeni yağ satış faaliyetlerine ilişkin yatay olarak örtüşen faaliyetleri bakımından ilgili ürün pazarları "otomotiv madeni yağlarının satışı" ve "endüstriyel madeni yağların satışı" olarak tanımlanmıştır.

G.3.3. İlgili Coğrafi Pazar

- (73) İlgili ürün pazarı bölümünde ifade edildiği üzere ALPET ve TP'nin Türkiye'deki faaliyetleri bakımından ilgili ürün pazarları "akaryakıt depolama hizmetleri", "LPG depolama hizmetleri", "benzin dağıtımı", "motorin dağıtımı", "fuel-oil dağıtımı", "otomotiv madeni yağlarının satışı", "endüstriyel madeni yağların satışı", "otogaz LPG dağıtımı", "B2B benzin perakende satışı", "B2B motorin perakende satışı", "B2C benzin perakende satışı", "B2C motorin perakende satışı ve "otogaz LPG perakende satışı" olarak tespit edilmiştir. Bu aşamada belirlenen ürün pazarları bakımından ilgili pazar tanımının bir diğer unsuru konumunda bulunan ilgili coğrafi pazara ilişkin değerlendirmelere yer verilecektir.

G.3.3.1. Akaryakıt Depolama Faaliyeti Bakımından Coğrafi Pazar

- (74) Aşağıdaki tabloda 2024 yılında lisanslı akaryakıt depolarının toplam kapasitesi dikkate alınarak depoların bulunduğu illerin dağılımına yer verilmektedir. İl bazlı depolama

⁴¹ Kurulun 31.03.2010 tarih ve 10-27/405-151 sayılı kararı.

⁴² Kurulun 31.03.2010 tarih ve 10-27/405-151 sayılı, 03.08.2011 tarih ve 11-44/997-343 sayılı kararları.

⁴³ Case No IV/M.727 - BP/Mobil.

kapasitesi incelendiğinde birinci sırada yaklaşık 1,81 milyon m³ kapasite ile Mersin'in yer aldığı görülmektedir. Mersin'i yaklaşık 836 bin m³ kapasite ile Kocaeli, 777 bin m³ kapasite ile Tekirdağ, 459 bin m³ kapasite ile İzmir ve yaklaşık 384 bin m³ kapasite ile Antalya takip etmektedir.

Tablo 8: Lisanslı Depolama Kapasitesi Bakımından İllerin Oransal Dağılımı (%)

Şehir Adı	Kapasite (m ³)	Pay (%)	Şehir Adı	Kapasite (m ³)	Pay (%)
Mersin	1.814.001	32,79	Hatay	265.403	4,80
Kocaeli	836.645	15,12	Samsun	195.889	3,54
Tekirdağ	777.290	14,05	Trabzon	143.262	2,59
İzmir	459.895	8,31	Kırıkkale	138.195	2,50
Antalya	384.390	6,95	Giresun	43.130	0,8
İstanbul	341.308	6,17	Diğer	133.281	2,41

Kaynak: EPDK internet sitesinden elde edilen bilgiler doğrultusunda hesaplanmıştır⁴⁴.

- (75) Akaryakıt depolama kapasitelerinin bölgeler arasında önemli ölçüde farklılık göstermesi ve belirli bölgelerdeki kapasitenin diğer bölgelere kıyasla sınırlı bir seviyede olması sebebiyle ihtiyaç duyulan bölgelere diğer bölgelerdeki depolama tesislerinden akaryakıt ikmal yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu sebeple depolama tesislerinin ikmal gerçekleştirebileceği bölgeler bakımından taşıma maliyetlerinin önem arz ettiği söylenebilecektir.
- (76) Nitekim Kurul 22.08.2007 tarih 07-66/812-307 sayılı kararında akaryakıt depolama faaliyetleri bakımından pazarın coğrafi boyutu tespit edilirken tesislerin nakliye maliyetlerine göre belirlenebilecek ikmal yapabilme mesafesinin dikkate alınmasının doğru bir yöntem olduğunu değerlendirmiştir. Buna ek olarak Kurul akaryakıt depolama faaliyetleri açısından dosya konusunun niteliğine göre daha dar coğrafi pazar çizilmesinin gerekebileceğini vurgulamıştır.
- (77) Önceki bölümlerde de ifade edildiği üzere TP; Kocaeli, Antalya, İstanbul, Hatay ve Kırıkkale illerinde akaryakıt depolama faaliyetleri yürütmektedir. ALPET ise Mersin, Kocaeli, İzmir, Samsun ve Kırıkkale illerinde depolama tesislerine sahiptir. ALPET buna ek olarak Antalya ilinde bulunan AKDENİZ DEPOLAMA üzerinde %33,3 oranındaki pay hissedarlığı ile ortak kontrol sahibidir.
- (78) Devre konu TP'nin akaryakıt depolama tesislerinden gerçekleştirilen satışların bölgelere göre dağılımının incelenmesinde fayda bulunmaktadır. Aşağıdaki tabloda 2023 yılı için TP'nin Kocaeli, Antalya, İstanbul, Hatay ve Kırıkkale depolama tesislerinden dağıtılan benzin ve motorin ürünlerinin gönderildiği bölgeler bazında dağılımına yer verilmektedir:

Tablo 9: TP'ye ait Lisanslı Akaryakıt Depolama Tesislerinden Dağıtım Yapılan Benzin ve Motorin Ürünlerinin Bölgeler Bazında Dağılımı (%)

Tesis İli	Akdeniz Bölgesi	Doğu Anadolu Bölgesi	Ege Bölgesi	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	İç Anadolu Bölgesi	Karadeniz Bölgesi	Marmara Bölgesi
Kocaeli	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Antalya	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İstanbul	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Hatay	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kırıkkale	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüsten elde edilen bilgiler

- (79) Tablodan görüldüğü üzere, TP'nin Kocaeli ilindeki depolama tesisinden dağıtım

⁴⁴ <https://lisans.epdk.gov.tr/epvysweb/faces/pages/lisans/petrolDepolama/petrolDepolamaOzetSorgula.xhtml>

yapılan ürünlerin % (.....)'sı Marmara Bölgesi'nde; Antalya ilindeki depolama tesisinden dağıtımı yapılan ürünlerin % (.....)'i Akdeniz Bölgesi'nde; İstanbul ilindeki depolama tesisinden dağıtımı yapılan ürünlerin % (.....)'si Marmara Bölgesi'nde; Hatay ilindeki depolama tesisinden dağıtımı yapılan ürünlerin % (.....)'si Akdeniz Bölgesi'nde ve Kırıkkale ilindeki depolama tesisinden dağıtımı yapılan ürünlerin % (.....)'ü İç Anadolu Bölgesi'nde yoğunlaşmaktadır. Bu itibarla, depolama tesislerinden dağıtılan ürünlerin büyük oranda buldukları bölgede yoğunlaştığı anlaşılmaktadır.

- (80) Aşağıdaki tabloda ise Marmara Bölgesi, Akdeniz Bölgesi ve İç Anadolu Bölgesi'nde ALPET'e ait veya ALPET'in kontrol hakkı sahibi olduğu depolama tesislerinden dağıtımı yapılan ürünlerin bölgeler bazında dağılımına yer verilmektedir. Bu çerçevede ALPET'in %33 pay sahibi olduğu ve Antalya ilinde bulunan AKDENİZ DEPOLAMA ile ALPET'in münferiden sahip olduğu Mersin, Kocaeli ve Kırıkkale illerindeki depolama tesislerine ilişkin bilgiler sunulmuştur.

Tablo 10: ALPET'e Ait Depolama Tesislerinden ve AKDENİZ DEPOLAMA'dan Dağıtımı Yapılan Benzin ve Motorin Ürünlerinin Bölgeler Bazında Dağılımı (%)

Tesis İli	Akdeniz Bölgesi	Doğu Anadolu Bölgesi	Ege Bölgesi	Güneydoğu Anadolu Bölgesi	İç Anadolu Bölgesi	Karadeniz Bölgesi	Marmara Bölgesi
Antalya	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Mersin	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kocaeli	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kırıkkale	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Teşebbüsten elde edilen bilgiler

- (81) Tablodan görüldüğü üzere Antalya ilinde bulunan AKDENİZ DEPOLAMA'dan dağıtımı yapılan ürünlerin % (.....)'si Akdeniz Bölgesi'nde, Mersin ilindeki depolama tesisinden dağıtımı yapılan ürünlerin % (.....)'ü Akdeniz Bölgesi'nde, Kocaeli ilindeki depolama tesisinden dağıtımı yapılan ürünlerin % (.....)'ü Marmara Bölgesi'nde ve Kırıkkale ilindeki depolama tesisinden dağıtımı yapılan ürünlerin % (.....)'ü İç Anadolu Bölgesi'nde yoğunlaşmaktadır.
- (82) Gerek ALPET ve TP'ye ait lisanslı depolama tesislerinden gerek AKDENİZ DEPOLAMA'dan dağıtımı gerçekleştirilen akaryakıt ürünlerinin büyük oranda buldukları bölgelerde yoğunlaşması dikkate alındığında akaryakıt depolama hizmetleri bakımından pazarın coğrafi boyutunun bölge bazında tanımlanması gerektiği kanaatine varılmıştır.
- (83) Bu çerçevede ALPET'in %33 hissedarı olduğu Antalya ilinde bulunan AKDENİZ DEPOLAMA ve ALPET'e ait Mersin ilindeki depolama tesisi ile TP'nin Hatay ve Antalya illerindeki depolama tesislerinin faaliyetlerinin Akdeniz Bölgesi coğrafi pazarında yatay olarak örtüştüğü değerlendirilmektedir. Benzer şekilde ALPET ve TP'nin Kırıkkale ilindeki depolama tesislerinin faaliyetlerinin de İç Anadolu Bölgesi coğrafi pazarında yatay olarak örtüştüğü değerlendirilmektedir. Öte yandan, ALPET'in Kocaeli ilindeki depolama tesisi ile TP'nin Kocaeli ve İstanbul ilindeki depolama tesislerinin faaliyetleri Marmara Bölgesi'nde yatay olarak örtüşmektedir.
- (84) Bu bakımdan mevcut dosya bakımından akaryakıt depolama hizmetleri pazarının coğrafi boyutunun "Akdeniz Bölgesi", "İç Anadolu Bölgesi" ve "Marmara Bölgesi" olduğu kanaatine varılmakla birlikte, kararın ilerleyen safhasında bildirim konusu işlemin etkileri Türkiye coğrafi pazarı açısından da incelenecektir.

G.3.3.2. LPG Depolama Faaliyeti Bakımından Coğrafi Pazar

- (85) İlgili ürün pazarı başlığı altında ifade edildiği üzere LPG depolama tesislerinde akaryakıt ürünlerinin depolanması mümkün olmayıp LPG için lisanslı depolama hizmeti verilebilmesi için EPDK'den ayrı bir lisans alınması gerekmektedir.

Tablo 11: Lisanslı Depolama Kapasitesi Bakımından İllerin Oransal Dağılımı (2024) (%)

Şehir Adı	Kapasite (m ³)	Pay (%)	Şehir Adı	Kapasite (m ³)	Pay (%)
Hatay	232.620	30,85	Trabzon	20.821	2,76
Kocaeli	190.448	25,24	Ankara	15.775	2,09
İzmir	124.009	16,44	İstanbul	14.100	1,87
Tekirdağ	53.674	7,11	Kırıkkale	7.309	0,97
Antalya	35.974	4,77	Giresun	6.139	0,81
Samsun	28.351	3,76	Diğer	25.180	3,34

Kaynak: EPDK internet sitesinden elde edilen bilgiler doğrultusunda hesaplanmıştır⁴⁵.

- (86) Yukarıdaki tabloda 2024 yılında lisanslı LPG depolarının toplam kapasitesi dikkate alınarak depoların bulunduğu illerin dağılımına yer verilmektedir. Tesislerin il bazlı dağılımı incelendiğinde ilk sırada 232 bin m³ kapasite ile Hatay'ın, ikinci ve üçüncü sıralarda ise 190 bin m³ kapasite ile Kocaeli ve 124 bin m³ ile İzmir'in yer aldığı görülmektedir. Hatay ve Antalya illeri dikkate alındığında Akdeniz Bölgesi'nde bulunan kapasitenin Türkiye'deki toplam kapasitenin %35,62'sine karşılık geldiği anlaşılmaktadır. Kocaeli, Tekirdağ ve İstanbul illerindeki kapasite göz önünde bulundurulduğunda ise Marmara Bölgesi'ndeki toplam kapasite Türkiye'deki toplam kapasitenin %34,21'ine tekabül etmektedir. Bu itibarla lisanslı akaryakıt depolama kapasitelerinin bölgeler arasındaki dağılımına benzer bir şekilde LPG lisanslı depolama kapasitelerinin de büyük oranda Akdeniz Bölgesi ve Marmara Bölgesi'nde yoğunlaştığı anlaşılmaktadır. Kurulu kapasitelerin bölgeler arasında önemli ölçüde farklılaşması ve belirli bölgelerdeki kapasitenin diğer bölgelere kıyasla sınırlı bir seviyede olması sebebiyle ihtiyaç duyulan bölgelere diğer bölgelerdeki depolama tesislerinden LPG tedariki yapıldığı söylenebilecektir.
- (87) Kurulun 28.03.2013 tarih ve 13-17/246-121 sayılı kararında LPG depolama faaliyetine yönelik coğrafi pazar Türkiye olarak belirlenmiştir. Kurulun Pet Gaz AŞ.'ye ait Yarımca LPG Dolu ve Depolama Tesisi ile bu tesise ilişkin bazı varlıkların Yeniyurt Petrol Terminal AŞ tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebini incelediği 15.05.2017 tarih ve 17-16/221-91 sayılı kararı ile LİKİTGAZ'ın tek kontrolünün Ordu Yardımlaşma Kurumu tarafından devralınması işlemini değerlendirdiği 18.06.2020 tarih ve 20-29/373-168 sayılı kararlarında ise LPG depolama faaliyeti bakımından kesin bir coğrafi pazar tanımlanmamış olmakla birlikte Türkiye özelinde değerlendirmelere yer verilmiştir. Kurul Samsun Akaryakıt Depolama AŞ (SADAŞ) bünyesinde faaliyet göstermekte olan Gebze Terminali'nin kira süresinin sonunda malik GÜZEL ENERJİ'ye devredilmesi işlemini değerlendirdiği 30.12.2020 tarih ve 20-57/781-356 kararında da benzer bir şekilde LPG depolama faaliyetine ilişkin kesin bir coğrafi pazar tanımı tespit etmemiş ancak işlemin etkilerini Türkiye pazarı özelinde ele almıştır.
- (88) Her ne kadar akaryakıt depolama faaliyetleri bakımından Kurulun tesis etmiş olduğu yaklaşım paralelinde olmak üzere LPG depolama hizmetleri faaliyeti bakımından da coğrafi pazarın tespitinde depolama tesislerinin taşıma maliyetleri doğrultusundaki ikmal yapabilmeye mesafesinin dikkate alınması ve bu çerçevede bir coğrafi pazar tespit

⁴⁵<https://lisans.epdk.gov.tr/epvys-web/faces/pages/lisans/lpgDepolama/lpgDepolamaOzetSorgula.xhtml>

edilmesi gerektiği kanaatine varılmış olsa da İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. paragrafı doğrultusunda ilgili dosya kapsamında ulaşılabilecek nihai sonucu etkilemeyeceğinden "LPG depolama hizmetleri" ilgili ürün pazarı için coğrafi pazarın sınırlarının net bir şekilde tanımlanmasına gerek olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

G.3.3.3. Benzin Dağıtımı, Motorin Dağıtımı, Fuel-Oil Dağıtımı ve Otogaz LPG Dağıtımı Faaliyetleri Bakımından İlgili Coğrafi Pazarlar

- (89) Önceki bölümlerde ifade edildiği üzere 5015 sayılı Kanun uyarınca akaryakıt dağıtıcı lisansı sahipleri, akaryakıt olarak tanımlanan ürünlerin dağıtım hakkına sahip olup kendi mülkiyetlerindeki veya sözleşmelerle oluşturacakları bayilerinin istasyonlarına akaryakıt dağıtımının yanı sıra, serbest kullanıcılara akaryakıt toptan satışı ve depolama tesislerinin yakınındaki tesislere boru hatları ile taşıma faaliyetlerinde bulunabilmektedirler. 5307 sayılı Kanun uyarınca ise LPG dağıtıcı lisansı sahipleri kendi mülkiyetlerindeki veya sözleşmelerle oluşturacakları bayilerinin istasyonlarına otogaz LPG dağıtımı, kullanıcılara dökme LPG satış ve ikmal, tüplü LPG dağıtım ve pazarlaması, taşıma, dolum ve depolama faaliyetlerinde bulunabilmektedirler.
- (90) Buna ek olarak akaryakıt dağıtıcı lisansı sahiplerinin 5307 sayılı Kanun'a göre alacakları lisans kapsamında, LPG piyasa faaliyetlerinde bulunabileceği gibi LPG dağıtıcı lisansı sahiplerinin de 5015 sayılı Kanun'a göre alacakları lisanslar kapsamında petrol piyasası faaliyetlerinde bulunabilecekleri hususu 5015 sayılı Kanun ve 5307 sayılı Kanun'da düzenlenmiştir. Bu çerçevede, lisans alınması durumunda bir dağıtım şirketi hem akaryakıt hem de LPG dağıtım faaliyetinde bulunabilmektedir.
- (91) Kurul BP Petrolleri AŞ (BP), OPET, PO, SHELL ve GÜZEL ENERJİ bayilerine yönelik uygulamaları ile 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerini incelediği 12.03.2020 tarih ve 20-14/192-98 sayılı kararında benzin dağıtımı, motorin dağıtımı ve otogaz LPG dağıtımı faaliyetleri bakımından dağıtım şirketleri tarafından kurulan satış kanallarının, ülkenin bütününe kapsadığı ve dağıtım şirketlerinin benzin, motorin ve otogaz LPG satışını ülke çapında gerçekleştirdikleri gerekçesiyle ilgili coğrafi pazarı "Türkiye" olarak belirlemiştir.
- (92) Kurul, 11.01.2018 tarih ve 18-02/20-10 sayılı kararında PO, Milan Petrol San. Tic. AŞ ve TP'nin, intifa hakkını kötüye kullanmak suretiyle bayilerinin kendileri veya kendilerinin göstereceği LPG dağıtım şirketleri dışında kalan şirketlerden otogaz LPG tedarikini engelleyerek sözleşme serbestisini ve rekabeti haksız olarak sınırladığı iddiasını ele almış ve benzin dağıtımı, motorin dağıtımı ve otogaz LPG dağıtımı faaliyetleri için ilgili coğrafi pazarı piyasada faaliyet gösteren dağıtım şirketlerinin önemli bölümünün faaliyetlerinin ulusal ölçekte olmasından dolayı "Türkiye" olarak tanımlamıştır. Kurul PETDER aracılığıyla akaryakıt ve LPG piyasasında bazı bilgilerin derlenerek dağıtım şirketleriyle paylaşılmasına yönelik bilgi değişimi uygulamasını 4054 sayılı Kanun'un 8. ve 13. maddeleri kapsamında değerlendirdiği 21.11.2013 tarih ve 13-64/904-384 sayılı kararında da akaryakıt ve otogaz LPG dağıtım faaliyetlerine yönelik coğrafi pazarın "Türkiye" olarak belirlenmesi gerektiği kanaatine varmıştır.
- (93) Kurul EÜAŞ Genel Müdürlüğüne bağlı termik santrallerde kullanılan Fuel Oil No: 5 ve Fuel Oil No: 6 akaryakıt ürünlerinin daha önce ihale sistemiyle alınmasına rağmen son zamanlarda TP'den karşılıklı sözleşme ile alınmasının 4054 sayılı Kanun'u ihlal eder nitelikte olduğu iddiasını değerlendirdiği 03.08.2011 tarih ve 11-44/960-313 sayılı kararında ise fuel-oil dağıtım pazarı olarak belirlediği ürün pazarı için fuel-oil ürününün talep ve arz koşullarının ya da alıcı tercihlerinin belli bir bölgede homojen yapı

sergilemediği, tüm ülkede aynı karakteristiklere sahip olduğu ve temin kaynakları açısından da herhangi bir bölgesel farklılığın bulunmadığından bahisle ilgi coğrafi pazarı “Türkiye” olarak tespit etmiştir.

- (94) Yukarıda aktarılan Kurul içtihadı paralelinde olmak üzere akaryakıt ürünlerinin dağıtımının ülke genelinde gerçekleştirilmesi ve rekabet koşullarının belirli bölgelerde belirgin düzeyde farklılaşmamasından hareketle “benzin dağıtımı”, “motorin dağıtımı”, “fuel-oil dağıtımı” ve “otogaz LPG dağıtımı” ilgili ürün pazarları bakımından ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak tanımlanmıştır.

G.3.3.4. Perakende Satışlar Bakımından İlgili Coğrafi Pazar

- (95) Daha önce de ifade edildiği üzere dağıtım faaliyeti, dağıtıcıların akaryakıt ve LPG ürünlerinin (i) bayilere toplu satışını, (ii) lisanslı serbest kullanıcılara toplu satışını ve (iii) bunlar dışında kalan diğer lisanssız kullanıcılara satışını kapsamaktadır. 2023 yılında bayilere gerçekleştirilen motorin ve benzin satışlarının toplamı, dağıtım faaliyetleri kapsamındaki toplam satışların %94,51’ine tekabül etmektedir⁴⁶. 2023 yılında dağıtıcıların otogaz LPG satışları ise toplam LPG satışlarının %79,78’ini⁴⁷ oluşturmakta olup otogaz LPG yalnızca istasyonlar aracılığıyla satışa sunulmaktadır. Bu bakımdan bayi kanalına gerçekleştirilen satışlar, otogaz LPG ve akaryakıt dağıtım faaliyetlerinin oldukça önemli bir kısmını teşkil etmektedir.
- (96) Perakende satış, akaryakıt ve otogaz LPG’nin istasyonlar aracılığıyla nihai tüketicilerle buluşmasını sağlamaktadır. Bu bakımdan otogaz LPG, motorin ve benzinin perakende satış faaliyetleri bakımından istasyonların faaliyet gösterdikleri alanlardaki rekabet koşulları, coğrafi pazarın tespitinde belirleyici olacaktır. Bununla birlikte perakende satış pazarı, B2B müşterilere yapılan satışlar ve B2C müşterilere yapılan satışlar olarak alt kırılımlara ayrıldığından dolayı her iki müşteri grubu açısından da rekabetin yerel unsurlara mı yoksa ulusal dinamiklere mi dayandığı hususunun da değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda öncelikle B2C kapsamındaki satışlara yönelik açıklamalara yer verilecektir.
- (97) Kurul, perakende satışlar bakımından pazarın coğrafi boyutunu tespit ederken, bazı kararlarında satış kanalları ve fiyatlandırma gibi önemli rekabet parametrelerinin ulusal düzeyde kararlaştırılıp uygulanması nedeniyle ilgili coğrafi pazarı “Türkiye” olarak belirlerken, bazı kararlarında ise rekabetin yerel unsurlara sahip olması nedeniyle ulusal düzeyden daha dar bir coğrafi pazar tanımına başvurmuştur. Kurulun Burdur il merkezinde faaliyet gösteren istasyonların otogaz LPG ve akaryakıt ürünlerinin fiyatlarını aralarında anlaşarak yükselttikleri iddiasını ele aldığı 09.01.2020 tarih ve 20-03/28-12 sayılı kararında, ürün pazarı “otogaz LPG’nin perakende satışı” ve “otomotiv sektöründe kullanılan beyaz akaryakıt ürünlerinin perakende satışı” olarak tespit edilmiştir. Söz konusu kararda Kurul, otomotiv sektöründe kullanılan beyaz akaryakıt ürünleri ve otogaz LPG’ye ilişkin olarak dağıtım şirketleri tarafından kurulan satış kanallarının ülkenin bütününe kapsamı, dağıtım şirketleri tarafından tavan fiyatlandırmanın da ulusal çapta yapılması ve dosya konusunun dağıtım şirketlerinin bayilerince gerçekleştirilen akaryakıt ve otogaz LPG’nin perakende satışını ilgilendirmesi itibarıyla talep yönlü rekabet koşullarının ilgili coğrafi pazar üzerinde belirleyici olduğunu ifade etmiştir. Bu çerçevede Kurul, talep yönüyle tüketicilerin ilgili ürüne ulaşmak için kat edebilecekleri mesafelerin yerel düzeyde olduğu, soruşturmanın tarafı teşebbüslerin belirli mesafelerdeki rakiplerinin etkin rekabetine maruz kaldığı, dosya konusu iddiaların Burdur il merkezi özelinde gündeme getirildiği

⁴⁶ EPDK 2023 Yılı Petrol Piyasası Sektör Raporu.

⁴⁷ EPDK 2023 Yılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Sektör Raporu.

ve talep yönlü rekabet koşullarının rekabetin doğal sınırlarında belirleyici olduğundan bahisle ilgili coğrafi pazarı “*Burdur il merkezi*” olarak belirlemiştir.

- (98) Kurul, Şanlıurfa il merkezinde faaliyet gösteren otogaz LPG bayilerinin otogaz LPG satış fiyatlarını birlikte belirledikleri iddiasını değerlendirdiği kararında da benzer bir yaklaşım sergileyerek “otogaz LPG perakende satışı” olarak tespit ettiği ürün pazarında rekabetin yerel çapta gerçekleşmesi sebebiyle pazarın coğrafi boyutunu “*Şanlıurfa il merkezi*” olarak belirlemiştir.
- (99) Kayseri il merkezinde faaliyet gösteren otogaz LPG bayilerinin aralarında anlaşarak otogaz LPG satış fiyatlarını ortaklaşa belirledikleri iddiasının değerlendirdiği 23.09.2021 tarih ve 21-44/644-321 sayılı Kurul kararında da ilgili ürün pazarının “otogaz LPG’nin perakende satışı” olarak tanımlanabileceği ifade edilerek, şikâyet başvurularının Kayseri il merkezine yönelik olması sebebiyle coğrafi pazarın “*Kayseri il merkezi*” olarak belirlenebileceği belirtilmiştir.
- (100) Kurul 18.09.2000 tarih ve 00-35/392-219 sayılı kararında ise ilgili ürün pazarının “*akaryakıt istasyonlarında satılan motorlu taşıt yakıtları ve diğer yakıtlar*”, ilgili coğrafi pazarın ise “*sanayi bölgeleri ve nüfusun yoğun olduğu yerler*” olarak belirlenebileceğini ifade etmiş olup incelemeye konu olan akaryakıt istasyonlarının kredi kartlı satışlarda uyguladıkları komisyon oranları ve promosyonlarını da dikkate alarak, ilgili ürün pazarının “*kredi kartıyla akaryakıt ürünleri satış pazarı*”, ilgili coğrafi pazarın ise “*İstanbul, Ankara, Samsun, Giresun, Trabzon gibi söz konusu eylemlerin uygulandığı şehirler*” olarak daraltılabileceğini belirtmiştir.
- (101) Öte yandan, Kurulun ilgili ürün pazarını “*otogaz LPG dışında kalan otomotiv yakıtları perakende satışı*” ve “*otogaz LPG perakende satışı*” olarak belirlediği 01.10.2009 tarih ve 09-43/1093-274 sayılı kararında ilgili coğrafi pazar “*Türkiye*” olarak tanımlanmıştır. Kurulun 12.09.2013 tarih ve 13-52/734-307 sayılı kararında da “akaryakıt ürünlerinin perakende satışı pazarı” bakımından coğrafi pazar “*Türkiye*” olarak tespit edilmiştir.
- (102) Bu noktada Komisyonun perakende düzeyde yapılan akaryakıt ve otogaz LPG satışları bakımından pazarın coğrafi boyutunu hangi şekilde değerlendirdiğine değinilmesinde fayda görülmektedir. Komisyon *PKN Orlen/Grupa Lotos* kararında, B2C müşterilere yapılan satışlar bakımından ilgili coğrafi pazarın yerel unsurlara sahip ulusal ölçekte olduğunu tespit etmiş ve bu görüşünü iki temel gerekçeye dayandırmıştır. Bu nedenlerden ilki, akaryakıt istasyonlarının pompa fiyatı belirlerken komşu akaryakıt istasyonlarını izlemesi ve bu sebeple yerel fiyatlar farklı düzeyde seyretse de tavsiye edilen pompa fiyatlarının genellikle ulusal düzeyde belirlenmesidir. Bu doğrultuda Komisyon yerel fiyat farklılıklarının göz ardı edilebilir düzeyde olduğunu değerlendirmiştir. Bunun yanı sıra Komisyon, Polonya’daki herhangi bir yerel coğrafi pazar örneğinde, istasyonlar arası ikame olanağının yüksek olması faktörünün de Polonya genelindeki fiyatlardaki farklılaşmayı sınırlandırdığını ifade etmiştir. Komisyonun söz konusu görüşüne dayanak teşkil eden ikinci gerekçe ise şehir, banliyö, kırsal veya otoyol istasyonlarında fiyat farklılaştırması görülse de akaryakıt istasyonlarının ürün ve hizmet yelpazesinin ulusal ölçekte belirlenmesi olmuştur.
- (103) İşbu dosya kapsamında perakende satışlar bakımından coğrafi ölçüğe ilişkin değerlendirmelerin temeli, Türkiye akaryakıt ve LPG sektörünün özgül rekabet dinamiklerine dayanmaktadır. Bildirim konusu işlem bakımından tarafların istasyon ağlarının coğrafi kapsamı incelendiğinde TP’nin toplamda 78 ilde, ALPET’in ise 72 ilde istasyonları vasıtasıyla faaliyet gösterdiği görülmektedir. Dolayısıyla tarafların istasyon ağları göz önünde bulundurulduğunda perakende satışlar bakımından ulusal ölçekte faaliyet gösterdikleri anlaşılmaktadır.

- (104) Müşterilerin satın almalarının coğrafi eğilimi incelendiğinde ise araç sahiplerinin genellikle zaman ve maliyet unsurlarını göz önünde bulundurarak, kendilerine yakın istasyonlara başvurdukları söylenebilecektir. Bu bakımdan son kullanıcılar için belirli bir alan dışındaki istasyonlar birbirine alternatif değildir. Bu sebeple istasyonlar arasındaki ikame edilebilirlik coğrafi olarak sınırlı olup perakende seviyede coğrafi pazarın ölçeği talep bakımından güçlü yerel unsurlara sahiptir.
- (105) Bunun yanı sıra dağıtıcılar/bayiler, tavan fiyat/pompa satış fiyatı belirlerken belirli bir bölgedeki akaryakıt istasyonlarının fiyatlarını göz önünde bulundurmaktadır. Dağıtıcıların il ve ilçe bazlı olarak tespit ettikleri tavan/tavsiye fiyatlar arasında küçük de olsa farklılıklar bulunması dikkate alındığında dağıtıcıların akaryakıt ve otogaz LPG istasyonları aracılığıyla yerel ölçekte de rekabet halinde oldukları, bu sebeple coğrafi pazarın boyutunun yerel unsurları içerdiği değerlendirilmektedir. Kurulun BP, OPET, PO, SHELL ve GÜZEL ENERJİ'nin bayilerine yönelik uygulamaları ile 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerini değerlendirdiği 12.03.2020 tarih ve 20-14/192-98 sayılı kararında PO ve BP'de yapılan yerinde incelemelerde elde edilen belgelerde geçen
- "İzmir ilindeki Karabağlar ve Gaziemir ilçeleri MF pompa satış fiyatlarının yukarı yönlü değişimini rica ederim",*
"İlçe düzenlemesi yapılmış olup, pompa fiyatlarında artış yapılmıştır",
"Bayinin aynı ticari saha içerisinde iki istasyonu var. (...) ve (...) istasyonları.
"(...) fiyatımızın yüksek kaldığı lokasyonlar varsa bizlere bildiriniz, birlikte karar verip aksiyon alalım.",
"Samsun İstanbul Hattı bizim atardamarımız niteliğinde."

ifadelerinden, istasyonlar arasındaki rekabetin yerel düzeydeki dinamikler dairesinde ele alındığı anlaşılmaktadır.

- (106) Yukarıda yer verilen açıklamalar doğrultusunda, benzin, motorin ve otogaz LPG ürünlerinin B2C perakende satışları bakımından ilgili coğrafi pazarın yerel unsurlara sahip olduğu değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda, kararın ilerleyen safhasında yerel rekabet unsurlarının daha kesin bir biçimde ortaya konulabilmesine binaen muhtelif yakalama alanları bakımından işlemin rekabetçi etkileri değerlendirilmiştir.
- (107) B2B müşteriler bakımından ise fiyat, kredi koşulları, istasyon ağı gibi rekabet parametreleri coğrafi pazarın tespitinde önem kazanmaktadır. B2B müşteriler görece daha fazla hacimde satın alım gerçekleştirdiğinden dolayı B2B müşterilerin, B2C müşterilere kıyasla fiyata daha duyarlı müşteriler olduğunu söylemek mümkündür. B2B müşterilerin fiyat esnekliği daha yüksek olduğundan, B2B müşteriler B2C müşterilere kıyasla daha fazla yol kat etmeyi ve alternatif dağıtıcılara geçiş yapmayı göze alabilmektedir.
- (108) B2B müşterilerin genellikle araç filosuna sahip teşebbüsler ve kamu olması dikkate alındığında bu müşteriler için alım yapacakları dağıtıcının taşıt tanıma sistemi bulunan istasyon sayısının önem kazandığını söylemek mümkündür. Nitekim daha önce de ifade edildiği üzere DMO tarafından açılan ihalelerde, ihaleye katılacak dağıtıcılarda en az 70 ilde ve en az 300 ilçede taşıt tanıma otomasyon sistemi bulunan lisanslı akaryakıt istasyonu olması şartı aranmaktadır. Kurulun BP'nin tüm hisselerinin PO tarafından devralınması işleminin değerlendirdiği 12.09.2024 tarih ve 24-37/885-379 sayılı kararında tarafların B2B benzin ve motorin perakende satış faaliyetleri bakımından rekabet koşullarının ulusal düzeyde olması nedeniyle pazarın coğrafi kapsamı "Türkiye" olarak tespit edilmiştir. Kurulun söz konusu yaklaşımı paralelinde olmak üzere işbu dosya bakımından da "B2B motorin perakende satışı" ve "B2B benzin perakende satışı" ürün pazarları için coğrafi pazar "Türkiye" olarak

belirlenmiştir.

G.3.3.5. Otomotiv Madeni Yağlarının Satışı ve Endüstriyel Madeni Yağların Satışı Bakımından Coğrafi Pazar

- (109) Madeni yağlar, sahip olunan dağıtım kanalları ve servisler aracılığıyla tüm Türkiye'ye satılmakta ve rekabet koşulları ülke genelinde homojen bir görünüm arz etmektedir. Geçmiş Kurul kararları⁴⁸ da göz önüne alınarak mevcut dosya kapsamında "otomotiv madeni yağlarının satışı" ve "endüstriyel madeni yağların satışı" ilgili ürün pazarları bakımından coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

G.4. Değerlendirme

G.4.1. İşlemin Niteliği Açısından Yapılan Değerlendirme

- (110) Bildirim konusu işlemin temelini taraflar arasında 11 Temmuz 2024 tarihinde akdedilen Pay Alım Satım Sözleşmesi (Sözleşme) oluşturmaktadır.
- (111) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrasına göre; "*Kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde; a) İki veya daha fazla teşebbüsün birleşmesi ya da b) Bir veya daha fazla teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı olarak kontrolünün, hisse ya da mal varlığının satın alınmasıyla, sözleşmeyle veya diğer bir yolla bir ya da daha fazla teşebbüs veya hâlihazırda en az bir teşebbüsü kontrol eden bir ya da daha fazla kişi tarafından devralınması*" teşebbüsler arası birleşme ve devralma olarak kabul edilmektedir.
- (112) Daha önce de ifade edildiği üzere, Sözleşme kapsamında TP'nin hisselerinin %100'ünün ALPET tarafından devralınması öngörülmektedir. ALPET ise ZEREN aracılığıyla nihai olarak Rıdvan ZEREN'in tek kontrolü altındadır. Dolayısıyla planlanan işlemin gerçekleştirilmesiyle birlikte TP'nin kontrolü ZEREN aracılığıyla Rıdvan ZEREN'e geçecektir. Bu kapsamda; başvuru konusu işlem, TP'nin kontrol yapısında kalıcı bir değişiklik meydana getirecek olması nedeniyle 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin birinci fıkrası kapsamında bir devralma işlemidir.

G.4.2. Bildirim Yükümlülüğü Açısından Yapılan Değerlendirme

- (113) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrası; "*Bu Tebliğ'in 5. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma işleminde; a) İşlem taraflarının Türkiye ciroları toplamının yedi yüz elli milyon TL'yi ve işlem taraflarından en az ikisinin Türkiye cirolarının ayrı ayrı iki yüz elli milyon TL'yi veya b) Devralma işlemlerinde devre konu varlık ya da faaliyetin, birleşme işlemlerinde ise işlem taraflarından en az birinin Türkiye cirosunun iki yüz elli milyon TL'yi ve diğer işlem taraflarından en az birinin dünya cirosunun üç milyar TL'yi aşması halinde söz konusu işlemin hukuki geçerlilik kazanabilmesi için Kuruldan izin alınması zorunludur.*" ifadesi ile hangi birleşme ve devralma işlemlerinin Kurul iznine tabi olduğunu belirlemektedir.
- (114) İşlem taraflarının cirolarının Tebliğ'in 7. maddesinde belirtilen eşikleri aştığı görülmektedir. Bu nedenle bildirim konusu işlemin izne tabi bir devralma işlemi olduğu sonucuna varılmaktadır.

G.4.3. 4054 Sayılı Kanun'un 7. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

- (115) 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi "*bir ya da birden fazla teşebbüsün başta hâkim durum yaratılması ya da mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki etkin*

⁴⁸ Kurulun 20.07.1999 tarih ve 99-36/357-225 sayılı, 31.03.2010 tarih ve 10-27/405-151 sayılı, 03.08.2011 tarih ve 11-44/997-343 sayılı kararları.

rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır.” hükmünü amirdir. Bu kapsamda teşebbüsler tarafından başta hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumu güçlendirilmesi olmak üzere etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde gerçekleştirilen birleşme ve devralma işlemleri yasaklanmaktadır.

- (116) Mevcut veya potansiyel rakipler arasındaki birleşme ve devralma işlemlerinin değerlendirilmesinde dikkate alınacak genel ilkeler, Yatay Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz’da (Yatay Kılavuz) açıklanmaktadır. Yatay Kılavuz’da yatay birleşmelerin rekabet karşıtı etkileri, tek taraflı etkiler ile koordinasyon doğurucu etkiler olarak ikiye ayrılmıştır. Bu çerçevede, tek taraflı etkiler; teşebbüsler arasında koordinasyon olmaksızın bir ya da birden fazla teşebbüs üzerindeki önemli rekabetçi baskının ortadan kaldırılması sonucunda pazar gücünün artırılmasını ifade etmektedir. Birleşen teşebbüslerin pazar payının yüksek olması, birleşme taraflarının yakın rakip olması, müşterilerin sağlayıcı değiştirme olanaklarının kısıtlı olması, birleşmenin pazarda rekabetçi baskı yaratabilecek bir oyuncuyu ortadan kaldırması, rakiplerin fiyat artışları karşısında üretim veya kapasitelerini arttırmasının mümkün olmaması gibi durumlarda; tek taraflı etkiler yoluyla rekabeti sınırlama ihtimali yükselmektedir.
- (117) Bu kapsamda rekabetçi endişenin olası etkilerini değerlendirebilmek için “akaryakıt depolama hizmetleri”, “LPG depolama hizmetleri”, “benzin dağıtımı”, “motorin dağıtımı”, “otogaz LPG dağıtımı”, “fuel-oil dağıtımı”, “otomotiv madeni yağlarının satışı”, “endüstriyel madeni yağların satışı”, “B2B benzin perakende satışı”, “B2C benzin perakende satışı”, “B2B motorin perakende satışı”, “B2C motorin perakende satışı” ve “otogaz LPG perakende satışı” pazarlarındaki yatay ve/veya dikey etkilere yer verilecektir.

G.4.3.1. İşlemin Yatay Boyutuna İlişkin Yapılan Değerlendirme⁴⁹

G.4.3.1.1. Akaryakıt Depolama Hizmetleri Pazarı

- (118) Tarafların akaryakıt depolama faaliyetleri bakımından ilgili ürün pazarı “akaryakıt depolama faaliyetleri”, ilgili coğrafi pazar ise “Akdeniz Bölgesi”, “İç Anadolu Bölgesi” ve “Marmara Bölgesi” olarak tespit edilmiştir. Aşağıdaki tabloda 2024 yılı Türkiye geneli toplam lisanslı akaryakıt depolama kapasitelerine yer verilmektedir. Tabloda yer alan bazı lisanslı depolama tesisleri üzerinde dağıtım firmalarının ortak kontrolü bulunmaktadır. Bunlardan; ATAŞ Anadolu Tasfiyehanesi AŞ (ATAŞ); PO ve SHELL’in ortak kontrolünde, Marmara Depoculuk Hizmetleri AŞ (MARMARA DEPOCULUK); PO ve SHELL’in ortak kontrolünde⁵⁰, AKDENİZ DEPOLAMA; OPET, ALPET ve Akpet Akaryakıt Dağıtım AŞ’nin (AKPET) ortak kontrolünde⁵¹, SADAŞ Samsun Terminali; GÜZEL ENERJİ ve SHELL’in ortak kontrolünde⁵², Çekisan Depolama Hizmetleri Ltd.

⁴⁹ Kurulun 12.09.2024 tarih ve 24-37/885-379 sayılı kararı ile BP Petrolleri AŞ ve BP Turkey Refining Ltd. Şti.’nin hisselerinin PO aracılığıyla VITOL tarafından devralınması işlemine izin verilmiş olup kararın ilerleyen safhasında PO’nun pazar payına ilişkin bilgiler BP’nin pazar payını da içerecek şekilde sunulmuştur.

⁵⁰ 05.06.2014 tarihli ve 14-20/382-166 sayılı Kurul kararı.

⁵¹ 04.07.2012 tarihli ve 12-36/1041-329 sayılı Kurul kararı.

⁵² SHELL ve GÜZEL ENERJİ tarafından ortak kontrol edilen SADAŞ bünyesinde iki adet terminal bulunmakta olup Gebze Terminali’nin tek kontrolünün GÜZEL ENERJİ’ye devredilmesine Kurulun 30.12.2020 tarihli ve 20-57/781-256 sayılı kararı ile izin verilmiştir. Ancak hâlihazırda Samsun Terminali

Şti. (ÇEKİSAN); SHELL ve PO'nun ortak kontrolünde bulunmaktadır.

Tablo 12: 2024 Yılı Lisanslı Akaryakıt Depolama Kapasiteleri (m³-Pazar Payı)

Teşebbüs Ünvanı	Toplam Kapasite	Pazar Payı (%)
OPET	849.896	15,68
PO	786.344	14,51
ATAŞ	577.414	10,66
MARMARA DEPOCULUK	254.807	4,70
Turkis Enerji Sanayi ve Tic. AŞ	232.282	4,29
GÜZEL ENERJİ	227.957	4,21
ALPET	219.567	4,05
TP	215.351	3,97
Socar Turkey Petrol Ticaret AŞ (SOCAR)	205.064	3,78
Aytemiz Akaryakıt Dağıtım AŞ (AYTEMİZ)	176.408	3,26
Tfs Akaryakıt Hizmetleri AŞ	159.728	2,95
Nergis Petrol Mad Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.	154.650	2,85
AKPET	153.020	2,82
Kadooğlu Petrolcülük AŞ (KADOOĞLU)	149.405	2,76
Solventaş Teknik Depolama AŞ	107.468	1,98
SHELL	101.279	1,87
Aves İç ve Dış Ticaret AŞ (AVES)	99.600	1,84
AKDENİZ DEPOLAMA	58.325	1,08
Poloport Kimya Sanayi ve Tic. AŞ	51.450	0,95
Enerji Petrol Ürünleri Pazarlama AŞ	43.340	0,80
N-Pet Petrol Ürünleri Pazarlama Nakliye Sanayi Ticaret ve Dağıtım Ltd. Şti.	42.251	0,78
SADAŞ	41.463	0,77
ÇEKİSAN	40.586	0,75
Diğer	470.876	8,69
Genel Toplam	5.418.531	100,00

Kaynak: EPDK internet sitesinden elde edilen bilgiler doğrultusunda hesaplanmıştır.

- (119) Tablodan da görüldüğü üzere ortak kontrol altında olan depolama alanları ayrı tutulduğunda; OPET %15,68 pazar payı ile ilk sırada, PO %14,51 pazar payı ile ikinci sırada yer almaktadır. Öte yandan, ALPET %4,05, TP ise %3,97 pazar payına sahiptir. Bu doğrultuda işlem sonucunda ALPET'in Türkiye geneli toplam depolama kapasitesi bakımından pazar payının %8,02 olacağı anlaşılmaktadır. ALPET'in AKDENİZ DEPOLAMA'daki %33 hissesi ve kullanım oranı da ALPET'e atfedildiğinde Türkiye genelindeki toplam akaryakıt depolama kapasitesi bakımından ALPET'in işlem sonrasındaki pazar payı %8,38 ile sınırlı bir seviyede kalacaktır. PO'nun ATAŞ, ÇEKİSAN ve MARMARA DEPOCULUK'taki hissesi ve kullanım oranları da PO'ya atfedildiğinde PO'nun sahip olacağı kapasite, 2024 yılındaki toplam akaryakıt depolama kapasitesinin yaklaşık %24,37'sine tekabül etmektedir. Benzer şekilde ATAŞ, ÇEKİSAN, MARMARA DEPOCULUK ve SADAŞ'taki hissesi ve kullanım oranları da SHELL'e atfedildiğinde SHELL'in kapasitesi 460.563 m³'e ulaşacak olup bu miktar 2024 yılındaki toplam akaryakıt depolama kapasitesinin yaklaşık %8,5'ine tekabül etmektedir. PO (%24,37), OPET (%15,68) ve SHELL'in (%8,5) sahip oldukları pazar payı itibarıyla birleşik teşebbüs üzerinde rekabetçi baskı oluşturabilecek önemli rakipler olduğu değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, işlemin Türkiye coğrafi alanında akaryakıt depolama hizmetleri ürün pazarı için rekabetçi bir endişe oluşturmayacağı kanaatine varılmıştır.

- (120) Aşağıdaki tabloda ise akaryakıt depolama hizmetleri ürün pazarının coğrafi

GÜZEL ENERJİ ve SHELL tarafından ortak kontrol edilmekte olup toplam lisanslı depolama kapasitesi içinde elde ettiği pay % (.....) olduğu için tabloda yer verilmemiştir.

kapsamlarından biri olarak belirlenen Akdeniz Bölgesi'nde 2024 yılı lisanslı akaryakıt depolama kapasitelerine yer verilmiştir.

Tablo 13: 2024 Yılı Akdeniz Bölgesi'ndeki Lisanslı Akaryakıt Depolama Kapasiteleri (m³)

Teşebbüs	Toplam Kapasite	Pazar Payı (%)
ATAŞ	577.414	23,47
PO	319.878	13,00
OPET	240.000	9,75
Turkis Enerji San. ve Tic. AŞ	232.282	9,44
Nergis Petrol Mad. San. ve Tic. AŞ	154.650	6,29
KADOOĞLU	149.405	6,07
TP	120.000	4,88
Aves Güney Antrepoculuk AŞ	99.600	4,05
ALPET	95.596	3,89
AYTEMİZ	66.676	2,71
AKDENİZ AKARYAKIT	58.325	2,37
N-Pet Petrol Ürünleri Pazarlama Nakliye Sanayi Ticaret Ve Dağıtım Limited Şirketi	42.251	1,72
Enerji Petrol Ürünleri Pazarlama Anonim Şirketi	40.600	1,65
ÇEKİSAN	40.586	1,65
Global Terminal Hizmetleri Anonim Şirketi	37.822	1,54
AVES	37.773	1,54
SHELL	30.700	1,25
Diğer	116.733	4,74
Genel Toplam	2.460.291	100,00
Kaynak: EPDK internet sitesinden elde edilen bilgiler doğrultusunda hesaplanmıştır.		

- (121) Tablodan da görüldüğü üzere TP'nin Akdeniz Bölgesi'nde sahip olduğu depolama kapasitesi Akdeniz Bölgesi'ndeki toplam kapasitenin %4,88'ine tekabül etmektedir. ALPET ise münferiden sahip olduğu depolama kapasitesi doğrultusunda %3,89 pay sahibidir. AKDENİZ AKARYAKIT'taki %33 hissesi ve kullanım hakkı da ALPET'e atfedildiğinde ise ALPET Akdeniz Bölgesi'nde %4,68 paya ulaşacaktır. Bu çerçevede birleşik teşebbüs Akdeniz Bölgesi'ndeki toplam kapasitenin %9,56'sını elinde bulunduracaktır. Bununla birlikte ATAŞ ve ÇEKİSAN'daki hissesi ve kapasite kullanım hakları da PO'ya atfedildiğinde PO'nun Akdeniz Bölgesi'ndeki toplam kapasitesi 726.725 m³'e ulaşacak olup bu miktar Akdeniz Bölgesi'ndeki toplam akaryakıt depolama kapasitesinin yaklaşık %29,54'üne tekabül etmektedir. SHELL'in ATAŞ ve ÇEKİSAN'daki hissesi ve kullanım oranı da atfedildiğinde SHELL'in kapasitesi ise 241.853 m³'e ulaşacak olup bu miktar Akdeniz Bölgesi'ndeki toplam akaryakıt depolama kapasitesinin yaklaşık %9,83'üne tekabül etmektedir. OPET ise münferiden sahip olduğu depolama tesisleri aracılığıyla %9,75 paya sahiptir. Bu çerçevede, sahip oldukları pazar payları itibarıyla PO, SHELL ve OPET gibi oyuncuların birleşik teşebbüs üzerinde rekabetçi baskı oluşturabilecek önemli rakipler olduğu değerlendirilmektedir. Bu bakımdan bildirim konusu işlemin Akdeniz Bölgesi coğrafi pazarında akaryakıt depolama hizmetleri ürün pazarı açısından rekabetçi bir endişe oluşturmayacağı kanaatine varılmıştır.
- (122) Aşağıdaki tabloda akaryakıt depolama hizmetleri ürün pazarının coğrafi kapsamlarından bir diğeri olarak belirlenen İç Anadolu Bölgesi'nde 2024 yılı lisanslı akaryakıt depolama kapasitelerine yer verilmiştir.

Tablo 14: 2024 Yılı İç Anadolu Bölgesi'ndeki Lisanslı Akaryakıt Depolama Kapasiteleri (m³)

Teşebbüs	Toplam Kapasite	Pazar Payı (%)
Akım-Tek Enerji Elektrik Üretim Petrol Ürünleri Pazarlama Nakliyat Sanayi ve Tic. AŞ (AKIMTEK)	35.652	19,4
PO	28.635	15,59
AKPET	28.560	15,54
AYTEMİZ	27.430	14,93
Lokal Enerji AŞ	21.644	11,78
TP	20.050	10,91
ALPET	12.000	6,53
Diğer	9.798	5,32
Genel Toplam	183.769	100,00
Kaynak: EPDK internet sitesinden elde edilen bilgiler doğrultusunda hesaplanmıştır.		

- (123) Tablodan da görüldüğü üzere TP sahip olduğu kapasite itibarıyla İç Anadolu Bölgesi'nde %10,91, ALPET ise %6,53 paya sahiptir. Bu bakımdan birleşik teşebbüsün pazar payı %17,44 seviyesine gelecek olup bu pazar payı itibarıyla AKIMTEK'in (%19,4) ardından pazardaki ikinci en büyük oyuncu olacaktır. Öte yandan PO %15,54 pay ile üçüncü sırada, AKPET %15,54 pay ile dördüncü sırada, AYTEMİZ ise %14,93 pay ile beşinci sırada yer alacaktır. Söz konusu oyuncuların birleşik teşebbüs üzerinde rekabetçi baskı oluşturabilecek önemli rakipler olması dikkate alındığında bildirim konusu işlemin İç Anadolu Bölgesi coğrafi pazarında akaryakıt depolama hizmetleri ürün pazarı açısından rekabetçi bir endişe meydana getirmeyeceği sonucuna ulaşılmıştır.
- (124) Aşağıdaki tabloda ise akaryakıt depolama hizmetleri ürün pazarı için TP, ALPET ve en büyük beş oyuncunun Marmara Bölgesi'ndeki 2024 yılı lisanslı akaryakıt depolama kapasitelerine yer verilmiştir.

Tablo 15: 2024 Yılı Marmara Bölgesi'ndeki Lisanslı Akaryakıt Depolama Kapasiteleri (m³)

Teşebbüs	Toplam Kapasite	Pazar Payı (%)
OPET	526.889	27,31
PO	278.886	14,46
MARMARA DEPOCULUK	254.807	13,21
TFS Akaryakıt Hizmetleri AŞ	159.728	8,28
Solventaş Teknik Depolama AŞ	107.467	5,57
TP	75.300	3,9
ALPET	15.861	0,82
Diğer	510.049	26,45
Genel Toplam	1.928.987	100,00
Kaynak: EPDK internet sitesinden elde edilen bilgiler doğrultusunda hesaplanmıştır.		

- (125) Tablodan görüldüğü üzere TP'nin pazar payı %3,9 iken ALPET'in payı %0,82'dir. Bu bakımdan birleşik teşebbüsün pazar payı %4,72 olup sınırlı bir seviyededir. OPET ise %27,31 pay ile pazarda lider konumdadır. PO ise münferiden sahip olduğu depolama tesisleri aracılığıyla %14,46 paya sahiptir. MARMARA DEPOCULUK'taki hissesi ve kullanım oranı da PO'ya atfedildiğinde PO %21,06 paya ulaşacaktır. SHELL'in ise Marmara Bölgesi'nde münferiden sahip olduğu akaryakıt depolama tesisi bulunmamakta olup MARMARA DEPOCULUK'taki hissesi ve kullanım oranı SHELL'e atfedildiğinde SHELL %6,6 pazar payına sahiptir. Bu çerçevede, birleşik teşebbüsün pazar payının sınırlı bir seviyede kalması ve pazarda OPET ve PO gibi güçlü oyuncuların bulunması dikkate alındığında bildirim konusu işlemin Marmara Bölgesi coğrafi pazarında akaryakıt depolama hizmetleri ürün pazarı bakımından rekabetçi endişe oluşturmayacağı kanaatine varılmıştır.

G.4.3.1.2. Benzin ve Motorin Dağıtım Pazarları

- (126) Benzin ve motorin dağıtım pazarında Türkiye’de faaliyet gösteren teşebbüslerden miktar bazında pazar payı en yüksek olan ilk 10 teşebbüs ve işlem sonrasını temsil eden birleşik teşebbüsün bilgileri aşağıdaki gibidir. Söz konusu pazar paylarının hesaplanmasında 2020, 2021 ve 2022 yılı ton cinsinden satış miktarı verileri kullanılmıştır.

Tablo 16: Benzin ve Motorin Dağıtım Pazar Payları (2021-2023 Yılları Miktar Bakımından, %)

Teşebbüs Ünvanı	Benzin			Motorin		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
PO	27,24	27,55	27,08	31,31	30,96	29,91
SHELL	26,59	28,02	29,13	16,70	18,75	18,32
OPET	24,48	24,44	24,88	17,65	17,86	17,85
GÜZEL ENERJİ	6,37	6,38	6,41	6,83	6,89	7,35
ALPET + TP	3,68	3,36	3,25	6,03	6,07	7,24
AYTEMİZ	3,13	3,01	2,87	4,45	3,79	4,47
TP	3,15	2,91	2,81	5,30	5,37	6,41
AKPET	1,70	1,42	1,27	2,12	1,90	1,96
KADOİL	0,85	0,72	0,65	1,78	1,71	2,05
SOCAR	0,18	0,21	0,20	0,73	1,23	0,63
ALPET	0,53	0,45	0,44	0,73	0,70	0,83
Diğer	5,78	4,89	4,26	12,4	10,84	10,22

Kaynak: EPDK 2021-2023 Yılları Petrol Piyasası Sektör Raporları

- (127) Yukarıda yer verilen tablodan görüldüğü üzere 2023 yılında benzin dağıtım pazarında SHELL elde ettiği %29,13'lük pay ile ilk sırada yer alırken PO %27,08'lik pay ile ikinci sırada, OPET %24,88'lik pay ile üçüncü sırada, GÜZEL ENERJİ ise %6,41'lik pay ile dördüncü sırada yer almaktadır. Devre konu TP ise %2,81 paya sahipken ALPET'in payı %0,44 seviyesindedir. Bu bakımdan birleşik teşebbüsün pazar payı %3,25 olup oldukça sınırlı bir seviyededir. Birleşik teşebbüsün pazar payının düşük bir seviyede kalması ve pazarda SHELL, PO ve OPET gibi önemli rakiplerin bulunması sebebiyle benzin dağıtım pazarında işlem neticesinde herhangi bir rekabetçi endişe meydana gelmeyeceği kanaatine varılmıştır.
- (128) Aynı tablodan görüldüğü üzere, 2023 yılında motorin dağıtım pazarında PO %29,91'lik pay ile lider konumdadır. SHELL ise %18,32'lik pay ile ikinci sırada, OPET %17,85'lik pay ile üçüncü sırada yer almaktadır. TP ise %6,41 paya sahip olup ALPET'in payı %0,83'tür. Bu çerçevede birleşik teşebbüsün pazar payı %7,24 seviyesindedir. Pazarda PO, SHELL ve OPET gibi güçlü rakiplerin faaliyet göstermesi sebebiyle bildirim konusu işlemin motorin dağıtım pazarında rekabetçi endişe oluşturmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

G.4.3.1.3. Otogaz LPG Dağıtım Pazarı

- (129) Otogaz LPG dağıtım pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerden miktar bazında pazar payı en yüksek olan ilk 10 teşebbüs ve ALPET ile işlem sonrasını temsil eden birleşik teşebbüsün bilgileri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 17: İşlem Öncesi ve Sonrası Otogaz LPG Dağıtım Pazar Payları (2021-2023 Yılları Miktar Bakımından,%)

Teşebbüs Ünvanı	Pazar Payı (%)		
	2021	2022	2023
Aygaz AŞ (AYGAZ)	21,44	22,49	21,99
PO	21,83	23,27	24,71
SHELL	11,91	13,35	12,17
Likitgaz Dağıtım ve Endüstri AŞ ⁵³	5,08	5,16	6,16
AYTEMİZ	5,09	5,27	5,76
ALPET/ECOGAZ + TP	3,69	4,11	4,55
İpragaz AŞ	4,80	4,6	4,48
TP	3,55	3,9	4,31
GÜZEL ENERJİ	3,71	3,55	2,77
AKPET	2,34	2,24	2,24
ALPET/ECOGAZ ⁵⁴	0,14	0,21	0,24
Diğer	20,24	15,96	15,17
Genel Toplam	100,00	100,00	100,00

Kaynak: EPDK 2021-2023 Yılları Petrol Piyasası Sektör Raporları

- (130) Tablodan görüldüğü üzere, 2023 yılında otogaz LPG dağıtım pazarında PO sahip olduğu %24,71'lik pazar payı ile ilk sırada yer almaktadır. AYGAZ ise %21,99 pazar payı ile ikinci en büyük oyuncu konumunda olup SHELL %12,17 pazar payı ile üçüncü sırada yer almaktadır. TP ise %4,31 pay sahipken ALPET'in payı %0,24 seviyesindedir. Bu bakımdan birleşik teşebbüsün payı %4,55 ile sınırlı bir düzeydedir. Otogaz LPG dağıtım pazarında AYGAZ, PO ve SHELL gibi önemli rakiplerin varlığının yanı sıra birleşik teşebbüsün sınırlı bir paya sahip olması dikkate alındığında, planlanan işlemin otogaz LPG dağıtım pazarında rekabetçi bir endişe oluşturmayacağı kanaatine varılmıştır.

G.4.3.1.4. Fuel-Oil Dağıtım Pazarı

- (131) 5015 sayılı Kanun'da akaryakıt tanımı içerisinde yer alan fuel-oil türleri; yüksek kükürlü fuel-oil, fuel-oil ve kalorifer yakıtını içermektedir. Fuel-oil ısı, enerji ve buhar ihtiyacı olan tüm binalarda, kazanlarda ve fabrikalarda yaygın olarak kullanılmaktadır. Fuel-oil ürününde ikmaller direkt olarak rafinerilerden yapılmaktadır. Bayi kendi serbest iradesi ile müşterisine satış yapmakta olup dağıtıcı şirketler hiçbir son kullanıcıya doğrudan ulaşmamakta veya bayilerini son kullanıcılara ulaşmakta aracı olarak kullanmamaktadır.
- (132) Fuel-oil dağıtım pazarında faaliyet gösteren miktar bazında pazar payı en yüksek olan ilk 10 teşebbüs ile ALPET ve birleşik teşebbüse ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

⁵³ LİKİTGAZ, GÜZEL ENERJİ ile aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer almaktadır.

⁵⁴ ZEREN, otogaz LPG pazarında bağlı ortaklığı ECOGAZ aracılığı ile faaliyet göstermektedir.

Tablo 18: İşlem Öncesi ve Sonrası Fuel-Oil Dağıtım Pazar Payları (2021-2023 Yılı Miktar Bakımından,%)

Teşebbüs Ünvanı	Pazar Payı (%)		
	2021	2022	2023
PO	42,62	32,52	24,86
OPET	28,85	36,53	31,75
KADOİL	0,73	5,05	9,84
TERMOPET	8,06	4,73	2,43
SHELL	3,15	4,34	8,50
TECO	2,72	2,40	2,98
AYTEMİZ	2,05	2,15	1,13
GÜZEL ENERJİ	2,60	1,92	3,08
ALPET + TP	2,44	1,85	1,36
TP	1,98	1,67	1,07
ALPET	0,46	0,18	0,29
Diğer	6,78	8,51	14,07
Genel Toplam	100	100	100

Kaynak: EPDK 2021-2023 Yılları Petrol Piyasası Sektör Raporları

- (133) Tablodan görüldüğü üzere, 2023 yılında OPET sahip olduğu %31,75'lik pazar payı ile ilk sırada yer alırken PO %24,86 pazar payı ile ikinci en büyük oyuncu konumundadır. Öte yandan, ALPET %0,29'luk pazar payına sahipken TP'nin pazar payı ise %1,07'dir. Bu çerçevede birleşik teşebbüsün pazar payı %1,36 ile oldukça sınırlı bir seviyededir. OPET ve PO gibi güçlü rakiplerin varlığına ek olarak birleşik teşebbüsün sınırlı düzeydeki pazar payı da göz önüne alındığında bildirim konusu işlemin fuel-oil dağıtım pazarında rekabetçi bir endişe meydana getirmeyeceği kanaatine varılmıştır.

G.4.3.1.5. Otomotiv Madeni Yağlarının Satışı ve Endüstriyel Madeni Yağların Satışı Pazarları

- (134) Türkiye'de otomotiv madeni yağları satışı pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerden miktar bazında pazar payı en yüksek olan ilk altı teşebbüs ve TP ile ALPET'in⁵⁵ pazar payı bilgileri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 19: Otomotiv Madeni Yağlarının Satışı Pazar Payları (% , 2021-2023)

Teşebbüs Ünvanı	Pazar Payı (%)		
	2021	2022	2023
Castrol Madeni Yağlar Tic. AŞ (CASTROL)	(.....)	(.....)	(.....)
PO	(.....)	(.....)	(.....)
SHELL	(.....)	(.....)	(.....)
Opet Fuchs Madeni Yağ Sanayi Tic. AŞ	(.....)	(.....)	(.....)
GÜZEL ENERJİ	(.....)	(.....)	(.....)
AKPET	(.....)	(.....)	(.....)
ALPET/ATAK+TP	(.....)	(.....)	(.....)
ALPET/ATAK	(.....)	(.....)	(.....)
TP	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: PETDER ve ALPET tarafından gönderilen cevabi yazılar.

- (135) Yukarıda yer alan tablo incelendiğinde 2023 yılında otomotiv madeni yağlarının satışı pazarında %(.....) pay ile CASTROL'un ilk sırada, %(.....) pay ile PO'nun ikinci sırada, %(.....) pay ile SHELL'in üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir. Diğer taraftan ALPET %(.....), TP ise %(.....) pazar payına sahip olup birleşik teşebbüsün pazar payı %(.....) ile oldukça sınırlı bir düzeydedir. Birleşik teşebbüsün pazar payının düşük olması ve pazarda CASTROL, PO ve SHELL gibi önemli rakiplerin bulunması hususları göz önüne alındığında bildirim konusu işlemin otomotiv madeni yağlarının satışı pazarında herhangi bir rekabetçi endişe doğurmayacağı anlaşılmıştır.

⁵⁵ ALPET madeni yağlar pazarında ATAK aracılığıyla faaliyet göstermektedir.

- (136) Aşağıdaki tabloda ise Türkiye’de endüstriyel madeni yağların satışı pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerden miktar bazında pazar payı en yüksek olan ilk altı teşebbüs ve TP ile ALPET’in pazar payı bilgileri yer almaktadır. Tablodan görüldüğü üzere 2023 yılında endüstriyel madeni yağların satışı pazarında %(.....) pay ile PO ilk sırada, %(.....) pay ile SHELL ikinci sırada yer almaktadır. TP ise %(.....) paya sahip olup ALPET’in payı %(.....) seviyesindedir. Bu bakımdan birleşik teşebbüsün pazar payı %(.....) ile oldukça düşük bir düzeydedir. Pazarda PO ve SHELL gibi güçlü oyuncuların bulunmasının yanında birleşik teşebbüsün pazar payının oldukça düşük olması da dikkate alındığında bildirim konusu işlemin endüstriyel madeni yağların satışı pazarında rekabetçi endişe oluşturmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 20: Endüstriyel Madeni Yağların Satışı Pazar Payları (% , 2021-2023)

Teşebbüs Ünvanı	Pazar Payı (%)		
	2021	2022	2023
PO	(.....)	(.....)	(.....)
SHELL	(.....)	(.....)	(.....)
GÜZEL ENERJİ	(.....)	(.....)	(.....)
AKPET	(.....)	(.....)	(.....)
CASTROL	(.....)	(.....)	(.....)
Opet Fuchs Madeni Yağ Sanayi Tic. AŞ	(.....)	(.....)	(.....)
ALPET/ATAK+TP	(.....)	(.....)	(.....)
TP	(.....)	(.....)	(.....)
ALPET/ATAK	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: PETDER ve ALPET tarafından gönderilen cevabi yazılar.

G.4.3.1.6. B2C Benzin Perakende Satışı, B2C Motorin Perakende Satışı ve Otogaz LPG Perakende Satışı Pazarları

- (137) EPDK aylık ve yıllık sektör raporlarında benzin, motorin, fuel-oil, havacılık yakıtları ve denizcilik yakıtları bayiye teslim, diğer teslim ve serbest kullanıcıya teslim olmak üzere üç ayrı teslim türü özelinde sınıflandırılmaktadır. Teslim türlerinin ilgili raporlarda yer alan açıklamaları şu şekildedir:
- Bayiye Teslim: Akaryakıt ve ihrakiye bayilik lisansı sahiplerine yapılan teslimler (Taahhüt Tanıma Sistemi ile yapılan satışlar dâhil),
 - Serbest Kullanıcıya Teslim: Serbest kullanıcı lisansı sahiplerine yapılan teslimler (Serbest kullanıcı; kalorifer yakıtı, fuel-oil ve motorinde yıllık 5.000 tondan aşağı olmayacak şekilde EPDK tarafından ürün bazında belirlenen tüketim miktarından fazla yıllık petrol tüketimi olan lisanslı kullanıcıyı ifade etmektedir. Serbest kullanıcı lisansı sahipleri piyasada; kullanım türüne göre kalorifer yakıtı, fuel-oil ve motorini doğrudan dağıtıcı lisansı sahiplerinden temin edebilmektedirler.)
 - Diğer Teslim: Lisanssız kişilere yapılan teslimler.
- (138) 2023 yılında yapılan teslim türünün toplam teslim edilen miktarın ne kadarına karşılık geldiğini gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 21: Ürünlerin Teslim Türlerine Göre Satış Miktarı ve İlgili Ürün Grubunda Aldığı Pay (%)

Ürün	Teslim Türü	Satış Miktarı (Ton)	Teslim Türünün Payı
Benzin Türleri	Bayiye Teslim	4.068.231,76	99,84
	Diğer Teslim	5.543,60	0,16
Motorin Türleri	Bayiye Teslim	25.112.204,18	91,00
	Serbest Kullanıcıya Teslim	518.141,93	3,42
	Diğer Teslim	1.170.672,25	5,58
Fuel-Oil Türleri	Bayiye Teslim	233.929,73	69,3
	Serbest Kullanıcıya Teslim	32.405,21	10,93
	Diğer Teslim	56.978,33	19,77
Havacılık Yakıtları	Diğer Teslim	1.775.999,35	100,00
Denizcilik Yakıtları	Diğer Teslim	1.627.784,49	100,00
Gaz yağı	Bayiye Teslim	1.477,94	100,00
Diğer Ürünler	Diğer Teslim	218.529,08	100,00
LPG	Bayiye Teslim	4.441.870	100,00

Kaynak: EPDK 2023 Yılı Petrol Piyasası Sektör Raporu

- (139) Tablodan da görüleceği üzere dağıtıcıların akaryakıt satışlarının çok büyük bir bölümünü istasyonlar aracılığıyla yapılan perakende satışlar oluşturmaktadır. Daha önce de ifade edildiği üzere dağıtım şirketleri istasyonlar aracılığıyla yapılan satışlar bakımından yerel ölçekte rekabet hâlinindedir.

Bayi Sayısı Bakımından Pazar Payları ve Yoğunlaşma Oranları

- (140) Perakende pazarında satış istasyonlarda gerçekleşmektedir. Bu bakımdan dağıtıcıların hem akaryakıt hem otogaz LPG özelinde bayi sayılarını incelemek gerekmektedir. Dağıtıcı konumundaki teşebbüsler hem akaryakıt hem de otogaz LPG dağıtım faaliyeti yahut sadece belirli bir ürün grubunun dağıtımını yapabilmektedir. Buna bağlı olarak da akaryakıt ve otogaz LPG bayileşme ağındaki istasyon sayısı farklılaşabilmektedir. Türkiye genelinde 12.665 istasyon ile akaryakıt perakende satışı yapılırken, otogaz LPG satışı 10.729 istasyon vasıtasıyla gerçekleşmektedir. EPDK verilerine⁵⁶ göre akaryakıt bayi sayısı ile bayi sayısı temel alınarak hesaplanan pazar payı bilgileri aşağıda yer almaktadır.

⁵⁶<https://lisans.epdk.gov.tr/epvys-web/faces/pages/lisans/petrolBayilik/petrolBayilikOzetSorgula.xhtml>.

Tablo 22: Akaryakıt Dağıtıcısı Teşebbüslerin Türkiye Geneli Bayi Sayısı⁵⁷ ve Pazar Payları (%)

Teşebbüs	Bayi Sayısı	Pazar Payı
PO	2705	21,36
OPET	1848	14,59
SHELL	1184	9,35
ALPET+TP	1112	8,78
GÜZEL ENERJİ	951	7,51
TP	802	6,33
AYTEMİZ	648	5,12
AKPET	457	3,61
TERMOPET	448	3,54
KADOOĞLU	428	3,38
TECO	322	2,54
BALPET	316	2,50
ALPET	310	2,45
SİYAM PETROL	275	2,17
ENERJİ PETROL	229	1,81
KALELİ BEST OİL	201	1,59
SOCAR	143	1,13
İPRA ENERJİ	142	1,12
MEMOİL	115	0,91
BAŞ AKARYAKIT	106	0,84
7KITA	100	0,79
TURKEY	98	0,77
UZUN GRUBU	95	0,75
ES ES	93	0,73
VTM AKARYAKIT	91	0,72
PETLINE	87	0,69
HYPKO	84	0,66
RPET	76	0,60
LPGAS ENERJİ	61	0,48
EUROİL	58	0,46
NORM GAZ	57	0,45
MFD AKARYAKIT	52	0,41
FOX PETROLÇÜLÜK	48	0,38
ERGAZ	27	0,21
ÇLB PETROLÇÜLÜK	8	0,06
Genel Toplam	12.665	100,00

Kaynak: EPDK internet sitesinden elde edilen bilgiler doğrultusunda hesaplanmıştır.

- (141) Tabloda akaryakıt dağıtıcısı teşebbüslerin Türkiye genelindeki bayi sayılarına ve pazar paylarına yer verilmiştir. Bu kapsamda işlem öncesinde en fazla bayiye sahip teşebbüs 2705 adet bayi ile PO'dur. PO'yu sahip olduğu bayi sayısı bakımından 1848 adet bayi ile OPET, 1184 adet bayi ile SHELL takip etmektedir. GÜZEL ENERJİ'nin 951 adet, TP'nin 802 adet, AYTEMİZ'in 648 adet bayisi, ALPET'in ise 310 adet bayisi bulunmaktadır. ALPET'in TP'yi devralması ile işlem sonrasında birleşik teşebbüs 1112 bayiye sahip olacaktır. Bu çerçevede birleşik teşebbüs, bayi sayısı itibarıyla pazardaki en büyük dördüncü oyuncu konumuna gelecektir.
- (142) İşlem özelinde dağıtıcı teşebbüslerin bayi sayısı bakımından hesaplanan pazar payları değerlendirildiğinde işlem öncesinde PO'nun sahip olduğu %21,36 pazar payı ile ilk sırada yer aldığı, %14,59 pazar payı ile OPET'in ikinci sırada, %9,35 pazar payı ile SHELL'in üçüncü sırada, %7,51 pazar payı ile GÜZEL ENERJİ'nin dördüncü sırada, %6,33 pazar payı ile TP'nin beşinci sırada ve %2,45 pazar payı ile ALPET'in on ikinci sırada yer aldığı belirlenmiştir. Bununla birlikte ALPET'in TP'yi devralması ile

⁵⁷ 04.11.2024 tarihinde EPDK'nin internet sitesinde yer alan aktif bayilik lisansına sahip bayiler listelenerek hazırlanmıştır.

24-45/1063-453

işlem sonrasında birleşik teşebbüsün sahip olduğu pazar payı %8,78'e yükselmektedir.

- (143) Öte yandan işlem taraflarının il bazında akaryakıt bayisi sayıları ve buna istinaden hesaplanan pazar payları da incelenmiştir. Aşağıdaki tabloda ALPET ve TP'nin il bazında bayi sayıları ile bayi sayısı bazında hesaplanmış işlem sonrası pazar payları sunulmaktadır:

Tablo 23: Tarafların İl Bazında Akaryakıt Bayi Sayıları İle İşlem Sonrası Pazar Payları (%)

Şehir	İldeki Toplam Bayi Sayısı	ALPET	TP	ALPET+TP	İşlem Sonrası Pazar Payı
Bayburt	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
İğdır	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Osmaniye	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Zonguldak	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Kahramanmaraş	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Çorum	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Rize	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Gaziantep	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Tokat	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Çankırı	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Bingöl	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Kırklareli	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Amasya	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Niğde	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Ardahan	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Hatay	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Düzce	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Adıyaman	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Ağrı	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Kilis	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Kastamonu	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Kırıkkale	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Samsun	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Afyonkarahisar	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Bitlis	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Ankara	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Bartın	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Batman	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Sakarya	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Bolu	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Malatya	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Sinop	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Kocaeli	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Aksaray	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Yozgat	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Şırnak	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Burdur	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Sivas	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Konya	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Bilecik	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Kars	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Karabük	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Isparta	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Şanlıurfa	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Artvin	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Ordu	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Mersin	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)

Şehir	İldeki Toplam Bayi Sayısı	ALPET	TP	ALPET+TP	İşlem Sonrası Pazar Payı
Çanakkale	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Gümüşhane	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kayseri	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Adana	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Siirt	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Van	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Giresun	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Nevşehir	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Muş	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Antalya	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kırşehir	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Erzurum	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Eskişehir	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Balıkesir	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Elazığ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Mardin	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Muğla	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Uşak	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Erzincan	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kütahya	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Hakkâri	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Tekirdağ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Edirne	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Aydın	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Tunceli	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Denizli	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Diyarbakır	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Bursa	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Manisa	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İstanbul	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Karaman	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Yalova	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Trabzon	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
İzmir	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kaynak: EPDK internet sitesinden elde edilen bilgiler doğrultusunda hesaplanmıştır.					

- (144) Tablodan görüldüğü üzere, işlem taraflarından ALPET, toplamda 72 ilde akaryakıt bayileri ile faaliyet gösterirken TP ise 78 ilde faaliyet göstermektedir. ALPET'in en fazla bayiye sahip olduğu iller sırasıyla; (.....) iken TP'nin en fazla bayiye sahip olduğu iller sırasıyla; (.....)'dir.
- (145) EPDK verilerine⁵⁸ göre dağıtıcıların LPG satışı yapan bayi sayısı ile bayi sayısı bakımından pazar payı bilgileri aşağıda yer almaktadır.

⁵⁸<https://lisans.epdk.gov.tr/epvys-web/faces/pages/lisans/lpgDagitici/lpgDagiticiOzetSorgula.xhtml>
Erişim Tarihi: 04.11.2024.

Tablo 24: LPG Dağıtıcısı Teşebbüslerin Türkiye Geneli Bayi Sayısı⁵⁹ ve Pazar Payları

Teşebbüs	Bayi Sayısı	Pazar Payı (%)
PO	2183	20,35
AYGAZ	1872	17,45
SHELL	984	9,17
LİKİTGAZ	916	8,54
İPRAGAZ	560	5,22
AYTEMİZ	542	5,05
ALPET/ECOGAZ+TP	530	4,94
TP	453	4,22
AKPET	304	2,83
ALPET/ECOGAZ	77	0,72
Diğer	2838	26,45
Genel Toplam	10.729	100,00

Kaynak: EPDK internet sitesinden elde edilen bilgiler doğrultusunda hesaplanmıştır.

- (146) Tablodan görüldüğü üzere işlem öncesinde en fazla bayiye sahip teşebbüs 2183 adet bayi ile PO'dur. PO'yu sahip olduğu bayi sayısı bakımından 1872 adet bayi ile AYGGAZ, 984 adet bayi ile SHELL takip etmektedir. Öte yandan, ALPET ile aynı iktisadi bütünlük içerisinde yer alan ECOGAZ'ın 77 adet bayisi TP'nin 453 adet bayisi bulunmaktadır. ALPET'in TP'yi devralması ile işlem sonrasında birleşik teşebbüsün bayi sayısı 530'a yükselmektedir.
- (147) İşlem özelinde dağıtıcı teşebbüslerin bayi sayısı bakımından hesaplanan pazar payları değerlendirildiğinde PO'nun %20,35 pazar payı ile ilk sırada yer aldığı, AYGGAZ'ın sahip olduğu %17,45 pazar payı ile ikinci sırada yer aldığı, %9,17 pazar payı ile SHELL'in üçüncü sırada, %8,54 pazar payı ile LİKİTGAZ'ın dördüncü sırada yer aldığı görülmektedir. İşlem sonrasında ise birleşik teşebbüsün sahip olduğu pazar payının %4,94'e yükseleceği görülmektedir.
- (148) Bayi sayısı önemli bir gösterge olmakla birlikte, bayilerin satış hacimlerinin farklılaşması nedeniyle yoğunlaşma analizlerinde esaslı gösterge miktar verisidir. Yerel rekabetçi endişelerin tam anlamıyla ortaya koyulması perakende pazar açısından önem arz etmektedir. Bu kapsamda yerel seviyede yoğunlaşma işleminin meydana getireceği etkilerin analiz edilmesinde kullanılan metodoloji açıklandıktan sonra bu analiz sonucunda elde edilen rekabetçi endişe doğması ihtimali bulunan coğrafi alanlara ilişkin bilgilere yer verilecektir.
- (149) Daha önce değinildiği üzere Komisyonun *PKN Orlen/Grupa Lotos* kararında B2B ve perakende seviyeye karşılık gelen B2C ayrı pazarlar olarak değerlendirilmiştir. Söz konusu kararda B2C satışlar ayrı bir pazar olarak ele alınmakla birlikte, ülke geneli için coğrafi pazar tanımı yapılmasına karşın yerel endişeleri ortaya koyabilmek bakımından yakalama alanları (*catchment areas*) belirlenmiştir. Bu yakalama alanlarındaki yoğunlaşmalar hem dosya kapsamında hem de işlem tarafınca analiz edilmiştir. Bu ulaşılabilirlik temelli yaklaşımda (*presence-based approach*) esas olarak yerel seviyede istasyonlar arasındaki rekabetçi koşulların değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.
- (150) Analize öncelikli olarak yakalama alanlarının tanımlanması ile başlanmaktadır. İşlem tarafının sahip olduğu yahut dağıtıcısı olduğu istasyonun merkezi, perakende faaliyetin gerçekleştiği alan olarak kabul edilerek merkezden belirlenen yarıçapa göre ulaşılabilirlik ağı tanımlanmış olacaktır. Uygun yarıçapın belirlenmesi yerel koşulların durumuna bağlı olarak şekillenmektedir. Örnek vermek gerekirse kent ve kırsal

⁵⁹ 04.11.2024 tarihinde EPDK'nin LPG Piyasası Lisans Listesi'nde yer alan güncel aktif Bayilik Lisansı'na sahip bayiler listelenerek hazırlanmıştır.

alanlarındaki koşulların farklılaşması gerekçesiyle farklı yarıçap mesafeleri uygulanmaktadır. *PKN Orlen/Grupa Lotos* kararında işlem tarafının yapmış olduğu analizde şehir merkezi, banliyö ve taşra için sırasıyla 2,5; 5 ve 20 km yarıçapları kullanılmıştır. PKN Orlen, bu mesafe çalışmasında Komisyonun *MOL Hungarian Oil and Gas/ENI Hungaria/ENI Slovenij* kararındaki yaklaşımı referans almıştır. Dolayısıyla yerel seviyede en uygun ulaşılabilirlik, ülkenin demografik yapısıyla ilişkilendirilebilecektir. Aşağıda işlem özelinde izlenen metodolojiye ilişkin olarak çerçeve çizilecektir.

- (151) Yapılan analizde yerel seviyede oluşan rekabetçi endişelerin ortaya koyulması bakımından TP istasyonları merkez kabul edilmek suretiyle 802 farklı yakalama alanında benzin, motorin ve oto gaz LPG ürün gruplarında işlem sonrasında oluşacak yoğunlaşma analiz edilmiştir. Söz konusu yakalama alanlarının lokasyon dinamiklerini de analize dâhil edebilmek için büyükşehirlerdeki merkez ilçeler ile büyükşehir olmayan illerdeki merkez ilçe "*merkez kategorisi*", kalan ilçeler ise "*taşra kategorisi*" içerisinde değerlendirilmiştir. Komisyon içtihadı, geçmiş Kurul kararları ve sektör paydaşlarının görüşleri ve Rekabet Kurumu 2024 tarihli Akaryakıt Sektör İncelemesi Raporu kapsamında yapılan tüketici anketi dikkate alınarak *merkez* kategorisi için 5 km'lik yarıçap, *taşra* kategorisi için ise 20 km'lik yarıçap içerisinde kalan bölge bir yakalama alanına karşılık gelmektedir. *Merkez* kategorisi 30 büyükşehirdeki merkez ilçeler ile diğer 51 şehrin merkez ilçesini temsil ederken, *taşra* kategorisi kalan diğer ilçeleri temsil etmektedir. Söz konusu sınıflandırma yapılırken ise İçişleri Bakanlığının "Mülki İdare Birimleri" veri tabanı kullanılmıştır⁶⁰.
- (152) B2C perakende satışı pazarı benzin, motorin ve oto gaz LPG ürün grubu özelinde belirlenmiştir. Arz bakımından söz konusu ürünler bayi tarafında ikame olmakla birlikte, talep bakımından bu yaklaşım farklılaşmaktadır. Diğer yandan özellikle bayi ağı temel alındığında ilgili ürün gruplarının beraber sunulması da dikkate alındığında yoğunlaşma ile rekabetçi endişe oluşturabilecek noktaların belirlenmesinde, en az iki ürün grubunda %40 eşiğinin veya en az bir ürün grubunda %50 eşiğinin aşılmasının yoğunlaşma kriteri olarak kullanılabilmesi değerlendirilmiştir. Bu çerçevede, işlem sonrasında birleşik teşebbüsün pazar payının en az iki ürün grubunda %40 veya en az bir ürün grubunda %50 üzerinde olduğu yakalama alanlarına ilişkin bilgiler ürün grubu özelinde aşağıda sunulmaktadır.

⁶⁰ <https://www.e-icisleri.gov.tr/Anasayfa/MulkiIdariBolumleri.aspx>.

Tablo 25: Belirlenen Eşiklere Göre Yoğunlaşma Olan Yakalama Alanları

Yakalama Alanı	İl	İlçe	Benzin %40	Otogaz LPG %40	Motorin %40	Benzin %50	Motorin %50	Otogaz LPG %50
(.....)	ISPARTA	MERKEZ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	KIRKLARELİ	MERKEZ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	NİĞDE	MERKEZ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	KONYA	KARATAY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	MALATYA	PÜTÜRGE	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	KONYA	ÇELTİK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	KONYA	ÇELTİK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	DENİZLİ	KALE	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	GAZİANTEP	ŞAHİNBEY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
(.....)	GAZİANTEP	ŞAHİNBEY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: EPDK'den elde edilen veriler neticesinde yapılan hesaplamalar.

- (153) Belirlenen eşik değerler dikkate alındığında yalnızca yedi yakalama alanı bakımından eşik değerlerin aşıldığı görülmektedir. Benzin ve motorin ürün grupları açısından yedi yakalama alanında her iki eşik de aşılmaktadır. Bununla birlikte, otogaz LPG ürün grubu açısından %50 eşiğinin aşıldığı yakalama alanı bulunmamaktadır. Yalnızca iki yakalama alanında otogaz LPG ürün grubu için %40 eşiği aşılmakla birlikte söz konusu iki yakalama alanında motorin ve benzin ürün grupları bakımından eşikler aşılmamaktadır.
- (154) Perakende satış pazarı ile dağıtım pazarı birbiriyle doğrudan ilişkili olup dağıtım, yurt içindeki rafineriden veya diğer dağıtıcılardan temin edilen ya da ithalat yoluyla elde edilen akaryakıt ürünlerinin dağıtıcılar tarafından bayilere ulaştırılması ve bayiler tarafından da perakende satışa sunulması aşamasını oluşturmaktadır. Daha önce de belirtildiği üzere 5015 sayılı Kanun'da dağıtıcıların başka akaryakıt dağıtıcılarının bayilerine dağıtım yapmaları yasaklanmıştır. Bu bakımdan dağıtıcılara münhasır dağıtıma uygun bir bayilik sistemi şart kılınmaktadır.
- (155) Pazar payı ölçütü dışarıda bırakıldığında, akaryakıt ürünlerinin istasyonlar vasıtasıyla satışında, ilgili mevzuat uyarınca, benzer nitelikteki dikey sınırlamalar içeren anlaşmaların oluşturduğu paralel ağlar, ilgili pazarın %100'ünü kapsamaktadır. Nitekim ilgili pazarda yer alan dağıtıcı teşebbüslerin tamamının istasyonlu bayileri ile yapmış oldukları bütün dikey anlaşmalar, 5015 sayılı Kanun uyarınca tek marka sınırlaması içermekte ve bu bakımdan, tüm bayilere diğer dağıtıcılar tarafından arz edilen mallara yönelik rekabet etmeme yükümlülüğü getirilmektedir. Bu nedenle bütünüyle tek markalı bayilik sistemlerinden oluşan perakende pazar, bayilerin ilgili dağıtıcının perakende seviyedeki gücünü bütünüyle yansıtmaktadır.
- (156) Dosya kapsamında devre konu 802 istasyon bakımından yakalama alanı analizi gerçekleştirilmiş olup ALPET ve TP'nin faaliyetlerinin örtüştüğü yakalama alanlarından yalnızca yedi tanesinde motorin ve benzin ürünleri için belirlenen eşikler aşılmıştır. Ancak devre konu istasyonlar çok geniş bir alana yayılmakta ve yukarıdaki Tablo-25'te yalnızca eşik üzerinde kalanlar yer almaktadır. Diğer bir ifadeyle devre konu istasyon sayısı dikkate alındığında eşik değerlerin aşıldığı yakalama alanı sayısı oldukça

sınırlıdır. Bunun yanı sıra, kararın önceki kısımlarında da değinildiği üzere birleşen teşebbüsün motorin ve benzin dağıtım pazarlarında sahip olduğu pazar payı da sınırlı bir düzeyde kalmakta olup ilgili pazarlarda birleşen teşebbüs üzerinde rekabetçi baskı oluşturabilecek önemli rakipler bulunmaktadır.

- (157) Eşik değerlerin aşıldığı yakalama alanı sayısının devre konu toplam istasyon sayısına kıyasla oldukça sınırlı olmasının yanında, birleşen teşebbüsün perakende pazarlar ile doğrudan ilişkili dağıtım pazarlarındaki sınırlı düzeydeki konumu da dikkate alındığında bildirim konusu işlemin genel itibarıyla B2C benzin perakende satışı, B2C motorin perakende satışı ve otogaz LPG perakende satışı pazarları açısından rekabetçi endişe oluşturmayacağı kanaatine varılmıştır.

G.4.3.1.7. B2B Benzin Perakende Satışı ve B2B Motorin Perakende Satışı Pazarları

- (158) B2B kapsamında Türkiye genelinde gerçekleştirilen satışlara ilişkin pazar payı bilgileri benzin ve motorin ürün grubunda pazar payı bazında en yüksek olan ilk 10 teşebbüs ile ALPET'in bilgilerini içerecek şekilde aşağıdaki gibidir. Söz konusu pazar paylarının hesaplanmasında 2021, 2022 ve 2023 yılı satış miktarı cinsinden pazar payı verileri kullanılmıştır.

Tablo 26: Benzin ve Motorin B2B Perakende Satışları Pazar Payları (2021-2023,%)

Teşebbüs Ünvanı	Benzin			Motorin		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
PO	35,32	33,72	32,8	40,01	40,46	41,98
SHELL	38,30	40,84	41,68	28,38	29,57	28,23
OPET	22,82	22,34	22,39	23,60	22,50	21,8
GÜZEL ENERJİ	1,84	1,97	2,12	4,04	4,24	4,53
AYTEMİZ	0,44	0,42	0,38	1,70	1,31	1,16
AKPET	0,94	0,51	0,38	1,09	0,85	1,01
TP	0,15	0,10	0,14	0,71	0,64	0,84
SOCAR	0,07	0,06	0,07	0,26	0,31	0,33
İPRA ENERJİ	0,04	0,03	0,02	0,11	0,10	0,09
ALPET	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01	0,02
Diğer	0,07	0,02	0,02	0,11	0,01	0,02

Kaynak: EPDK 2021-2023 Yılları Petrol Piyasası Sektör Raporları

- (159) Yukarıda yer verilen tablodan görüldüğü üzere 2023 yılına ilişkin hesaplamalardan, işlem öncesinde B2B benzin perakende satışlarında SHELL elde ettiği %41,68'lik pay ile ilk sırada yer alırken %32,8'lik pay ile PO ikinci sırada, %22,39'luk pay ile OPET üçüncü sırada yer almaktadır. TP'nin pazar payı %0,14, ALPET'in pazar payı ise %0,01 seviyesindedir. Bu bakımdan birleşik teşebbüsün payı %0,15 olup oldukça düşük bir düzeydedir. Diğer yandan B2B motorin perakende satışları bakımından PO elde ettiği %41,98'lik pay ile ilk sırada yer alırken %28,23'lük pay ile SHELL ikinci sırada, %21,8'lik pay ile OPET üçüncü sırada yer almaktadır. TP'nin pazar payı ise %0,84 olup ALPET'in pazar payı %0,01 düzeyindedir. Bu çerçevede, birleşik teşebbüsün payı %0,85 seviyesinde olup oldukça düşük bir seviyededir. B2B benzin perakende satışı ve B2B motorin perakende satışı pazarlarında birleşik teşebbüsün payının oldukça düşük olması ve her iki pazarda da PO, SHELL ve OPET gibi güçlü oyuncuların bulunması sebebiyle bildirim konusu işlemin B2B benzin perakende satışı ve B2B motorin perakende satışı pazarlarında herhangi bir rekabetçi endişe oluşturmayacağı kanaatine varılmıştır.

G.4.3.2. İşlemin Dikey Boyutuna İlişkin Değerlendirme

G.4.3.2.1. Dikey Birleşmelerin Muhtemel Etkileri

- (160) Dikey ticari ilişkiler bağlamında bir ürün veya hizmetin üretimi, dağıtımı ve perakende satışı seviyelerinde faaliyet gösteren teşebbüslerin aralarında gerçekleşecek olan birleşmeler dikey birleşmeler kapsamında değerlendirilmektedir. Dikey birleşmelerin değerlendirilmesinde birleşme tarafı olan teşebbüslerin faaliyet gösterdikleri pazarlar genel olarak alt pazar ve üst pazar olarak ayrıma tabi tutulmakta, üst pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin, alt pazarda faaliyet gösteren teşebbüslere girdi sağladıkları kabul edilmektedir.
- (161) Dikey birleşmelerin muhtemel rekabet karşıtı etkileri; birleşen teşebbüsün hâkim duruma gelmesi veya pazar gücü elde etmesi veya sürdürmesine yol açması, önceden var olan pazar gücünü kötüye kullanmayı kolaylaştırabilmesi, rekabet üzerindeki olumsuz etkileri sebebiyle daha yüksek fiyatları, daha düşük ürün kalitesini, yatırım ve inovasyon kaybını doğurması olarak sayılabilecektir. Dikey birleşmelerin rekabet karşıtı etkileri ele alınırken girdi ve müşteri kısıtlamaları üzerinde yoğunlaşmaktadır.

Girdi Kısıtlaması

- (162) Girdi kısıtlaması, birleşik teşebbüsün birleşme sonrasında sağlayıcısı olduğu girdilerin alt pazardaki rakiplere arzını sınırlaması ve böylece rakiplerin birleşme öncesindeki durumdakine benzer fiyat ve koşullarda girdi temin etmelerini zorlaştırarak maliyetlerini artırmasını ifade etmektedir. Bu durum, birleşik teşebbüsün tüketiciye uyguladığı fiyatları kârlı bir şekilde yükseltebilmesine yol açarak etkin rekabeti önemli ölçüde azaltabilecektir. Girdi kısıtlaması şeklindeki pazarı kapama etkisinin tüketici zararına yol açtığı kabul edilmesi için, rakiplerin birleşme sonrasında mutlaka pazardan çıkmak zorunda kalmaları şartı aranmamalıdır. Bu değerlendirmede kıstas, artan girdi maliyetlerinin tüketicilere daha yüksek fiyatlar uygulanmasına neden olup olmayacağıdır.
- (163) Yatay Olmayan Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz (Yatay Olmayan Birleşmeler Kılavuzu) uyarınca girdi kısıtlamasına ilişkin değerlendirmede, öncelikle birleşik teşebbüsün alt pazarda girdilere erişimi önemli ölçüde kısıtlama imkânı olup olmadığı incelenmelidir. İkinci olarak ise, birleşik teşebbüsün bu yönde bir güdüsü olup olmadığı dikkate alınmalıdır. Son olarak, bu yöndeki bir pazar kapama uygulamasının alt pazardaki rekabeti önemli ölçüde bozup bozmayacağı göz önünde bulundurulmalıdır.
- (164) Girdi kısıtlaması yoluyla rekabet karşıtı sonucun doğup doğmayacağı değerlendirilirken söz konusu girdinin; alt pazardaki ürün bakımından önemli bir girdi olup olmadığı, önemli bir maliyet kalemi oluşturup oluşturmadığı, birleşme sonrası oluşacak dikey bütünleşik teşebbüsün üst pazarda belli bir pazar gücüne sahip bulunup bulunmadığı, birleşik teşebbüs haricindeki bağımsız girdi sağlayıcılarının etkinlik seviyesinin düşük olup olmadığı gibi hususlar ele alınmaktadır.
- (165) Girdi kısıtlaması yoluyla pazarı kapama etkisinin ortaya çıkabilmesi, bir başka deyişle birleşik teşebbüsün üst pazardaki rekabet koşulları ile alt pazardaki fiyat ve arz koşulları üzerinde dikkate değer bir etkiye sahip olabilmesi, birleşme sonrası oluşacak dikey bütünleşik teşebbüsün üst pazarda belli bir pazar gücüne sahip olup olmamasına bağlıdır. Genel olarak bir birleşmenin girdi kısıtlaması dolayısıyla rekabete ilişkin endişeye yol açması için alt pazardaki fiyatların artmasına neden olacak şekilde etkin rekabeti önemli ölçüde azaltması gerekmektedir.

Müşteri Kısıtlaması

- (166) Dikey birleşmeler sonucu birleşik teşebbüsün alt pazarda da faaliyet gösterecek olması sebebiyle, üst pazardaki mevcut ve potansiyel rakiplerin önemli büyüklükteki müşteri tabanına erişimi kısıtlanabilmektedir. Birleşik teşebbüsün alt pazarda da faaliyet gösterecek olması sebebiyle, üst pazardaki mevcut ve potansiyel rakiplerinin önemli büyüklükteki müşteri tabanına erişimini kısıtlaması üst pazardaki rakiplerin rekabet etme imkânlarını ve güdülerini azaltabilecektir. Bu durum alt pazardaki rakiplerin, girdileri birleşme öncesindeki fiyat ve koşullarla edinmesini zorlaştırarak, maliyetlerinin yükselmesine yol açacaktır. Böylece birleşik teşebbüs alt pazarda kârlı biçimde fiyatlarını yükseltebilecektir.
- (167) Yatay Olmayan Birleşmeler Kılavuzu uyarınca müşteri kısıtlamasına ilişkin değerlendirmede, öncelikle birleşik teşebbüsün üst pazardaki rakiplerden yapacağı alımları azaltarak onların alt pazarlara erişimi açısından pazarı kapama imkânı olup olmadığı incelenmelidir. İkinci olarak ise, birleşik teşebbüsün üst pazardaki rakiplerden yapacağı alımları azaltması yönünde bir güdüsü olup olmadığı dikkate alınmalıdır. Son olarak, bu yöndeki bir pazar kapama uygulamasının alt pazardaki tüketiciler üzerinde olumsuz etkileri olup olmayacağı göz önünde bulundurulmalıdır.
- (168) Özellikle alt pazarda kayda değer pazar gücü bulunan bir teşebbüsle birleşme durumunda müşteri kısıtlaması yoluyla rekabetin engellenmesi ihtimali bulunmaktadır. Yatay Olmayan Birleşmeler Kılavuzu'nda müşteri kısıtlamasına ilişkin olarak;
- Birleşik teşebbüsün üst pazardaki rakiplerden yapacağı alımları azaltarak onların alt pazarlara erişimi açısından pazarı kapama imkânı,
 - Birleşik teşebbüsün üst pazardaki rakiplerden yapacağı alımları azaltması yönünde bir güdüsü,
 - Bu yöndeki bir pazar kapama uygulamasının alt pazardaki tüketiciler üzerinde olumsuz etkileri olup olmayacağı
- hususlarının değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.
- (169) Yatay Olmayan Birleşmeler Kılavuzu'nda müşteri kısıtlamasına örnek olarak, birleşik teşebbüsün alt pazardaki biriminin, tüm girdi alımlarını üst pazardaki biriminden sağlamaya ve böylece üst pazardaki rakiplerden alım yapmayı durdurmaya ya da rakiplerden daha az alım yapmaya yönelmesi ihtimaline yer verilmektedir.
- (170) Müşteri kısıtlamasının bir başka sonucu ise alt pazardaki birimin birleşme öncesindeki duruma göre girdileri rakipler bakımından daha dezavantajlı olacak koşullarda temin etmeye başlamasıdır. Müşteri kısıtlamasının rekabet bakımından bir endişe yarattığının kabul edilebilmesi için söz konusu dikey birleşmenin tarafı olan alt pazar biriminin önemli bir müşteri olması ve alt pazarda ciddi pazar gücüne sahip olması gerekmektedir. Bu noktada üst pazardaki rakiplerin alternatif sağlayıcılara yönelme ihtimali rekabetçi endişeleri azaltan bir faktör olarak dikkate alınmaktadır.
- (171) Müşteri kısıtlaması ile ilgili yapılacak değerlendirmede üst pazardaki rakip teşebbüslerin alt pazardaki satış seviyelerini korumak amacıyla, agresif biçimde fiyatlama yapmak gibi birtakım karşı stratejilerin etkili ve zamanında hayata geçirilebilme ihtimali de dikkate alınacaktır. Öte yandan alt pazara erişimi kısıtlama güdüsünün varlığı, birleşik teşebbüs bakımından kısıtlamanın ne ölçüde kârlı olacağı ile doğrudan bağlantılıdır. Bunun için birleşik teşebbüs, gerçekleştireceği fiyat artışı ile üst pazardaki rakiplerden girdi temin etmemesi durumunda karşılaşılabileceği zararı telafi edebiliyor olmalıdır. Fiyat artışının yaratacağı etki, birleşik teşebbüsün alt pazarda görece yüksek pazar payına sahip olması durumunda daha fazladır.

- (172) Söz konusu müşteri kısıtlamasının, üst pazardaki rakiplerin maliyetinin artması sonucunda alt pazardaki rakipleri olumsuz etkilemesi ihtimali de bulunmaktadır. Böyle bir durumda müşteri kısıtlaması sonucu üst pazarda yer alan rakiplerin gelirlerindeki düşüş, zamanla yayılma etkisi gösterebilecek ve tüketici zararına sebep olabilecektir.
- (173) Yukarıda belirtilen hususlar doğrultusunda inceleme konusu devralma özelinde her bir dikey örtüşme için yapılan değerlendirmelere aşağıda yer verilmektedir.

G.4.3.2.2. Akaryakıt Depolama Hizmetleri Pazarı ile Benzin, Motorin ve Fuel-Oil Dağıtım Pazarları Arasındaki Dikey Örtüşmenin Tek Taraflı Etkiler Bağlamında Değerlendirilmesi

- (174) Daha önce de ifade edildiği üzere ALPET ve TP motorin, benzin ve fuel-oil ürünlerinin dağıtımını gerçekleştirmektedir. Buna ek olarak TP Antalya, İstanbul, Hatay, Kırıkkale ve Kocaeli illerinde kendisine ait depolama tesisleri, ALPET ise Mersin, Kocaeli, İzmir, Samsun ve Kırıkkale illerinde kendisine ait depolama tesislerinin yanında Antalya ilinde bulunan ve %33 hissedarı olduğu AKDENİZ DEPOLAMA aracılığıyla da akaryakıt depolama hizmetleri alanında faaliyet göstermektedir. Bu bakımdan ALPET ve TP'nin akaryakıt depolama hizmetleri faaliyetleri (üst pazar) ile dağıtım seviyesindeki motorin dağıtım, benzin dağıtım ve fuel-oil dağıtım (alt pazarlar) faaliyetleri dikey olarak örtüşmektedir.
- (175) Söz konusu dikey ilişkinin muhtemel tek taraflı etkilerinin değerlendirilmesi bakımından öncelikle birleşen teşebbüsün üst pazar olan akaryakıt depolama hizmetleri pazarındaki konumunun ortaya konulması gerekmektedir. Birleşmenin yatay etkilerinin ele alındığı bölümde akaryakıt depolama hizmetleri ürün pazarı için tespit edilen coğrafi pazarlar olan Akdeniz Bölgesi, İç Anadolu Bölgesi ve Marmara Bölgesi'nde birleşik teşebbüs karşısında rekabetçi baskı oluşturabilecek rakiplerin varlığı nedeniyle işlemin rekabetçi endişeler oluşturmayacağı değerlendirilmiştir. Bu çerçevede, birleşen teşebbüsün sahip olacağı pazar gücü itibarıyla alt pazardaki rakiplerine girdi kısıtlamasına yönelik rekabetçi endişelerin söz konusu olmadığı kanaatine varılmıştır.
- (176) Birleşen teşebbüsün müşteri kısıtlama imkânı değerlendirilirken ise akaryakıt depolama hizmetleri faaliyeti ile dikey ilişki içerisinde bulunan her bir alt pazarda birleşik teşebbüsün alt pazardaki biriminin pazardaki konumu incelenecektir. Aşağıdaki tabloda ALPET, TP ve başlıca rakiplerinin benzin ve motorin dağıtım pazarlarına ilişkin Türkiye pazar payları yer almaktadır.

Tablo 27: Benzin ve Motorin Dağıtım Pazar Payları (2021-2023 Yılları Miktar Bakımından, %)

Teşebbüs Ünvanı	Benzin			Motorin		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
PO	27,24	27,55	27,08	31,31	30,96	29,91
SHELL	26,59	28,02	29,13	16,70	18,75	18,32
OPET	24,48	24,44	24,88	17,65	17,86	17,85
GÜZEL ENERJİ	6,37	6,38	6,41	6,83	6,89	7,35
ALPET + TP	3,68	3,36	3,25	6,03	6,07	7,24
AYTEMİZ	3,13	3,01	2,87	4,45	3,79	4,47
TP	3,15	2,91	2,81	5,30	5,37	6,41
AKPET	1,70	1,42	1,27	2,12	1,90	1,96
KADOİL	0,85	0,72	0,65	1,78	1,71	2,05
SOCAR	0,18	0,21	0,20	0,73	1,23	0,63
ALPET	0,53	0,45	0,44	0,73	0,70	0,83
Diğer	5,78	4,89	4,26	12,4	10,84	10,22

Kaynak: EPDK 2021-2023 Yılları Petrol Piyasası Sektör Raporları

- (177) Tablodan da görüldüğü üzere benzin dağıtım pazarında 2023 yılında TP %2,81 paya sahipken ALPET'in payı %0,44 seviyesindedir. Bu bakımdan, birleşen teşebbüsün pazar payı %3,25 olup birleşen teşebbüs dışındaki oyuncuların pazardaki toplam payı %96,75 ile oldukça önemli bir düzeydedir. Buna ek olarak pazarda SHELL (%29,13), PO (%27,08) ve OPET (%24,88) gibi önemli oyuncular bulunmaktadır. Dolayısıyla, birleşik teşebbüsün üst pazardaki rakiplerinin bildirim konusu işlemin gerçekleşmesi durumunda birleşik teşebbüsün alt pazardaki birimi haricinde de halen yeterli bir müşteri tabanına (diğer dağıtıcılar) sahip olmaya devam edeceği anlaşılmaktadır.
- (178) Motorin dağıtım pazarı açısından incelendiğinde ise 2023 yılında TP'nin payının %6,41, ALPET'in payının %0,83 olduğu görülmektedir. Bu kapsamda, birleşen teşebbüsün payı %7,24 olup birleşen teşebbüs dışındaki oyuncuların toplam payı %92,76'dır. Bu kapsamda, birleşik teşebbüs dışındaki oyuncuların gerçekleştirdiği alımların pazarın önemli bir kısmını oluşturmaya devam edeceği görülmektedir. Bunun yanı sıra pazarda PO (%29,91), SHELL (%18,32) ve OPET (%17,85) gibi önemli müşteriler bulunmaktadır. Dolayısıyla birleşen teşebbüsün üst pazardaki rakiplerinin bildirim konusu işlemin gerçekleşmesi durumunda da yeterli bir müşteri tabanına sahip olacağı kanaatine varılmıştır.
- (179) Bildirim konusu işlem kapsamında akaryakıt depolama hizmetleri pazarının alt pazarı konumunda bulunan bir diğer pazar ise fuel-oil dağıtım pazarıdır. Aşağıdaki tabloda miktar bazında pazar payı en yüksek olan ilk 10 teşebbüs, ALPET ve birleşik teşebbüsün 2021-2023 yılları arasında fuel-oil dağıtım pazarındaki miktar bazlı pazar paylarına yer verilmektedir.

Tablo 28: İşlem Öncesi ve Sonrası Fuel-Oil Dağıtım Pazar Payları (2021-2023 Yılı Miktar Bakımından,%)

Teşebbüs Ünvanı	Pazar Payı (%)		
	2021	2022	2023
PO	42,62	32,52	24,86
OPET	28,85	36,53	31,75
KADOİL	0,73	5,05	9,84
TERMOPET	8,06	4,73	2,43
SHELL	3,15	4,34	8,50
TECO	2,72	2,40	2,98
AYTEMİZ	2,05	2,15	1,13
GÜZEL ENERJİ	2,60	1,92	3,08
ALPET + TP	2,44	1,85	1,36
TP	1,98	1,67	1,07
ALPET	0,46	0,18	0,29
Diğer	6,78	8,51	14,07
Genel Toplam	100	100	100

Kaynak: EPDK 2021-2023 Yılları Petrol Piyasası Sektör Raporları

- (180) Tablodan görüldüğü üzere fuel-oil dağıtım pazarında 2023 yılı bakımından TP %1,07, ALPET ise %0,29 paya sahip olup birleşen teşebbüsün payı %1,36 ile oldukça sınırlı bir düzeydedir. Bu çerçevede, birleşen teşebbüs dışındaki oyuncular toplam %98,64 ile oldukça yüksek bir paya sahiptir. Birleşik teşebbüsün alt pazardaki düşük pazar payı ve birleşen teşebbüs dışındaki oyuncuların alt pazarın oldukça önemli bir kısmını oluşturması dikkate alındığında birleşen teşebbüsün üst pazardaki rakiplerinin bildirim konusu işlemin gerçekleşmesi durumunda da önemli bir müşteri tabanına sahip olmaya devam edeceği sonucuna ulaşılmıştır.
- (181) Bu değerlendirmeler ışığında, akaryakıt depolama hizmetleri pazarı (üst pazar) ile motorin dağıtım, benzin dağıtım ve fuel-oil dağıtım pazarları (alt pazarlar) arasında meydana gelen dikey ilişki bakımından birleşen teşebbüsün üst pazardaki rakiplerine müşteri kısıtlamasına yönelik rekabetçi endişelerin oluşmayacağı kanaatine varılmıştır.

G.4.3.2.3. LPG Depolama Hizmetleri Pazarı ile Otogaz LPG Dağıtım Pazarı Arasındaki Dikey Örtüşmenin Tek Taraflı Etkiler Bağlamında Değerlendirilmesi

- (182) Bildirim konusu işlem kapsamındaki dikey ilişkilerden bir diğeri TP'nin LPG depolama faaliyeti ile ALPET'in otogaz LPG dağıtım faaliyeti arasında meydana gelmektedir. Daha önce de ifade edildiği üzere ZEREN/ALPET yalnızca otogaz LPG satışında faaliyet göstermekte olup LPG depolanmasına ilişkin olarak herhangi bir lisanslı depolama kapasitesine sahip değildir. Aşağıda 2023 yılında Türkiye'deki LPG depolama kapasiteleri ve depolama lisansı sahibi teşebbüslerin kapasite bazlı pazar paylarına yer verilmektedir.

24-45/1063-453Tablo 29: 2023 yılı Lisanslı LPG Depolama Kapasiteleri (m³)

Teşebbüs Ünvanı	Kapasite (m3)	Pay (%)
AYGAZ	178.138	23,61
LİKİTGAZ	136.628	18,11
İPRAGAZ	77.120	10,22
Pet Gaz AŞ	64.150	8,50
AYTEMİZ	56.051	7,43
SOCAR	45.019	5,97
Byport Petrol Ürünleri Terminal Hizmetleri AŞ	37.500	4,97
PO	35.004	4,64
Butangaz AŞ	25.820	3,42
Habaş Petrol Ürünleri Sanayi Ve Ticaret Anonim Şirketi	19.340	2,56
TP	360	0,05
Diğer ⁶¹	79.369	10,52
Genel Toplam	754.499	100,00

Kaynak: EPDK internet sitesinden elde edilen bilgiler doğrultusunda hesaplanmıştır.

- (183) Tablodan görüldüğü üzere LPG depolama kapasitesi bakımından %23,61'lik pazar payı ile AYGAZ ilk sırada yer alırken, LİKİTGAZ'ın pazar payı %18,11 seviyesindedir. TP ise yaklaşık 360 m³'lük depolama kapasitesi ile %0,05 seviyesinde oldukça düşük bir pazar payına sahiptir. TP'nin sahip olduğu kapasite miktarının düşüklüğü ve pazarda kapasite sahipliği bakımından önemli rakiplerin varlığı dikkate alındığında birleşik teşebbüsün alternatif coğrafi pazar tanımlarında alt pazardaki rakiplerine girdi kısıtlamasına yönelik rekabetçi endişelerin meydana gelmeyeceği kanaatine varılmıştır.
- (184) LPG depolama faaliyetleri ile otogaz LPG dağıtım faaliyetleri arasındaki dikey ilişkinin muhtemel rekabet karşıtı tek taraflı etkileri bağlamında değerlendirilmesi gereken bir diğer husus birleşik teşebbüsün üst pazardaki rakiplerinin alt pazardaki müşterilerine erişimini kısıtlama imkânının bulunup bulunmadığıdır. Aşağıda ALPET, TP ve başlıca rakiplerinin 2021-2023 yılları arasında otogaz LPG dağıtım pazarındaki satış miktarı bazındaki pazar payları yer almaktadır:

⁶¹ LPG depolama kapasitesi bakımından ilk 10 teşebbüsün verilerine yer verilmiş olup kalan çok sayıda teşebbüs diğer başlığı altında toplulaştırılmıştır.

Tablo 30: İşlem Öncesi ve Sonrası Otogaz LPG Dağıtım Pazar Payları (2021-2023 Yılları Miktar Bakımından,%)

Teşebbüs Ünvanı	Pazar Payı (%)		
	2021	2022	2023
AYGAZ	21,44	22,49	21,99
PO	21,83	23,27	24,71
SHELL	11,91	13,35	12,17
LİKİTGAZ	5,08	5,16	6,16
AYTEMİZ	5,09	5,27	5,76
ALPET + TP	3,69	4,11	4,55
İPRAGAZ	4,80	4,6	4,48
TP	3,55	3,9	4,31
GÜZEL ENERJİ	3,71	3,55	2,77
AKPET	2,34	2,24	2,24
ALPET ⁶²	0,14	0,21	0,24
Diğer	20,24	15,96	15,17
Genel Toplam	100,00	100,00	100,00

Kaynak: EPDK 2021-2023 Yılları Petrol Piyasası Sektör Raporları

- (185) Tablodan görüldüğü üzere 2023 yılında otogaz LPG dağıtım pazarında TP %4,31, ALPET ise %0,24 paya sahiptir. Bu bakımdan birleşik teşebbüsün payı %4,55 ile oldukça sınırlı bir seviyede olup birleşik teşebbüs dışındaki oyuncuların toplam payı %95,45 ile önemli bir düzeydedir. Buna ek olarak pazarda AYGAZ (%21,99) ve PO (%24,71) gibi önemli oyuncular bulunmaktadır.
- (186) Otogaz LPG dağıtım pazarında AYGAZ ve PO gibi önemli rakiplerin varlığının yanı sıra birleşik teşebbüsün sınırlı bir paya sahip olması ve birleşim teşebbüs dışındaki oyuncuların pazarın önemli bir kısmını teşkil etmesi dikkate alındığında, bildirim konusu işlemin gerçekleşmesi durumunda birleşen teşebbüsün üst pazardaki rakiplerinin halen önemli bir müşteri tabanına erişiminin devam edeceği, bu itibarla, birleşen teşebbüsün üst pazardaki rakiplerine müşteri kısıtlamasına yönelik rekabetçi endişelerin meydana gelmeyeceği sonucuna ulaşılmıştır.

G.4.3.2.4. Dağıtım ve Perakende Satış Pazarları Arasındaki Dikey Örtüşme

- (187) Kararın evveliyatında ifade edildiği üzere ALPET ile TP benzin, motorin ve otogaz LPG ürünlerinin dağıtım ve söz konusu ürünlerin perakende satışı alanlarında faaliyet göstermektedirler. Benzin, motorin ve otogaz LPG'nin dağıtım faaliyetlerinin, yine aynı ürünlerin perakende satışı açısından girdi niteliği taşıması sebebiyle bahse konu faaliyetler arasında dikey bir örtüşme bulunmaktadır.
- (188) Daha önce değinildiği üzere, 5015 sayılı Kanun ve 5307 sayılı Kanun uyarınca dağıtıcıların başka dağıtıcıların bayilerine satış yapmaları yasaklanmakta ve bayilerin de yalnızca kendi dağıtıcılarından alım yapmaları gerekmektedir. Söz konusu düzenleme sebebiyle dağıtım/bayilik yapısına ilişkin tasarlanan sistemin "tek elden satın alma" ilişkisine dayandığı ve bayilik sözleşmesi boyunca bayilere rekabet yasağı getirildiği görülmektedir.
- (189) İlgili düzenleme kapsamında dağıtıcıların kendi bayilerinden başka bayilere satış yapamamaları ve bayilerin de kendi dağıtıcıları haricindeki dağıtıcılardan alım yapma olanağının yasal olarak bulunmaması, bu nedenle birleşen teşebbüsün üst pazardaki rakiplerinden ürün temin edememesi ve alt pazardaki rakiplerine ürün satamaması

⁶² ALPET otogaz LPG pazarında aynı iktisadi bütünlük içerisinde yer aldığı ECOGAZ aracılığı ile faaliyet göstermektedir.

hususları dikkate alındığında dağıtım ve perakende satış faaliyetleri arasındaki dikey örtüşmeye yönelik girdi ve müşteri kısıtlaması değerlendirilmesi yapılmamıştır.

- (190) Nihai olarak işlem sonucunda yatay ve/veya dikey etkilenen pazarlar bakımından herhangi bir rekabetçi endişe oluşmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (191) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.